

17/LV

WP260 rev.01

29. panta darba grupa

Pārredzamības pamatnostādnes saskaņā ar Regulu 2016/679

Pieņemtas 2017. gada 29. novembrī

Pēdējo reizi pārskatītas un pieņemtas 2018. gada 11. aprīlī

DARBA GRUPA PERSONU AIZSARDZĪBAI ATTIECĪBĀ UZ

PERSONAS DATU APSTRĀDI,

kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK,

ņemot vērā minētās direktīvas 29. un 30. pantu,

ņemot vērā darba grupas reglamentu,

IR PIEŅĒMUSI ŠĪS PAMATNOSTĀDNES.

Šī darba grupa izveidota saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK 29. pantu. Tā ir neatkarīga Eiropas padomdevēja struktūra datu aizsardzības un privātuma jautājumos. Tās uzdevumi aprakstīti Direktīvas 95/46/EK 30. pantā un Direktīvas 2002/58/EK 15. pantā.

Sekretariāta pakalpojumus nodrošina Eiropas Komisijas Tiesiskuma, brīvības un drošības ģenerāldirektorāta C direktorāts (Pamattiesības un Savienības pilsonība), B-1049, Brisele, Beļģija, birojs nr. MO-59 02/013.

Tīmekļa vietne: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/news.cfm?item_type=1358&tpa_id=6936

Satura rādītājs

levads	4
Pārredzamības nozīme	6
Pārredzamības elementi saskaņā ar VDAR	6
<i>"Kodolīga, pārredzama, saprotama un viegli pieejama"</i>	6
<i>"Skaidra un vienkārša valoda"</i>	8
<i>Informācijas sniegšana bērniem un citām neaizsargātām personām</i>	10
<i>"Rakstiski vai citā veidā"</i>	11
<i>"(..) informāciju var sniegt mutiski"</i>	12
<i>"Bez maksas"</i>	13
Informācija, kas sniedzama datu subjektam — 13. un 14. pants	13
<i>Saturs</i>	13
<i>"Atbilstoši pasākumi"</i>	14
<i>Informācijas sniegšanas brīdis</i>	14
<i>Izmaiņas 13. un 14. pantā paredzētajā informācijā</i>	16
<i>Laika brīdis informēšanai par izmaiņām 13. un 14. pantā paredzētajā informācijā</i>	17
<i>Kārtība — informācijas sniegšanas formāts</i>	18
<i>Vairāku līmeņu pieeja digitālajā vidē un vairāku līmeņu paziņojumi par personas datu aizsardzību</i> ..	18
<i>Vairāku līmeņu pieeja nedigitālā vidē</i>	19
<i>"Stūmēja" un "vilcēja" paziņojumi</i>	20
<i>Cita veida "atbilstoši pasākumi"</i>	21
<i>Informācija par profilēšanu un automatizētu lēmumu pieņemšanu</i>	21
<i>Citi jautājumi — riski, noteikumi un aizsardzības pasākumi</i>	22
Ar turpmāku apstrādi saistīta informācija	23
Vizualizācijas rīki	24
<i>Ikonas</i>	24
<i>Sertifikācijas mehānismi, zīmogi vai marķējumi</i>	25
Datu subjektu tiesību īstenošana	26
Izņēmumi pienākumam sniegt informāciju	27
<i>13. panta izņēmumi</i>	27
<i>14. panta izņēmumi</i>	28

<i>Nav iespējams, saistīts ar nesamērīgi lielām pūlēm un būtiski traucē sasniegt mērķus</i>	28
<i>"Nav iespējams"</i>	28
<i>Neiespējamība norādīt datu avotu</i>	29
<i>"Nesamērīgi lielas pūles"</i>	29
<i>Būtiski kavēta mērķu sasniegšana</i>	31
<i>legūšana vai izpaušana ir skaidri paredzēta tiesību aktos</i>	32
<i>Konfidencialitāte, pamatojoties uz slepenības pienākumu</i>	32
Datu subjektu tiesību ierobežojumi	33
Pārredzamība un datu aizsardzības pārkāpumi	34
Pielikums	35

levads

1. Šajās pamatnostādnēs 29. panta darba grupa (DG29) sniedz praktiskus norādījumus un skaidrojošu palīdzību par jauno pārredzamības pienākumu saistībā ar personas datu apstrādi saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu¹ ("VDAR"). Pārredzamība ir VDAR paredzēts visaptverošs pienākums, kas tiek piemērots trīs galvenajās jomās: 1) informācijas sniegšana datu subjektiem saistībā ar godprātīgu apstrādi; 2) tas, kā datu pārziņi informē datu subjektus par viņu VDAR paredzētajām tiesībām; un 3) tas, kā datu pārziņi atvieglo datu subjektiem viņu tiesību īstenošanu². Ciktāl tiek prasīta pārredzamības ievērošana attiecībā uz datu apstrādi saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/680³, šīs pamatnostādnes piemērojamas arī šī principa interpretācijā⁴. Tāpat kā visas pārējās DG29 pamatnostādnes, arī šīs pamatnostādnes ir paredzētas vispārējai piemērošanai un attiecas uz pārziņiem neatkarīgi no sektora, nozares vai regulatīvajām specifikācijām, kas attiecināmas uz tiem. Tādējādi šajās pamatnostādnēs nav aplūkotas nianšes un daudzi mainīgie lielumi, kas var rasties konkrēta sektora, nozares vai regulētās jomas pārredzamības pienākumu kontekstā. Tomēr šīs pamatnostādnes ir paredzētas, lai ļautu pārziņiem augstā līmenī saprast DG29 interpretāciju par pārredzamības pienākumu īstenošanu praksē un norādīt pieeju, kāda, pēc DG29 domām, pārziņiem būtu jāizmanto, lai nodrošinātu pārredzamību, savos pārredzamības pasākumos ieviešot godprātību un pārskatatbildību.
2. Pārredzamības princips jau sen ir iedibināts ES tiesībās⁵. Tā būtība ir radīt uzticēšanos procesiem, kas skar pilsoņus, ļaujot viņiem saprast un, ja nepieciešams, apstrīdēt šos procesus. Tas ir arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. pantā paustā godprātības principa izpaušme attiecībā uz personas datu apstrādi. Saskaņā ar VDAR (5. panta 1. punkta

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK.

² Šajās pamatnostādnēs noteikti vispārējie principi attiecībā uz datu subjektu tiesību īstenošanu, nevis konkrētu kārtību katrām atsevišķām datu subjekta tiesībām saskaņā ar VDAR.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI.

⁴ Kaut arī pārredzamība nav viens no principiem attiecībā uz personas datu apstrādi, kas izklāstīts Direktīvas (ES) 2016/680 4. pantā, 26. apsvērumā ir noteikts, ka jebkurai personas datu apstrādei jābūt "likumīgai, godprātīgai un pārredzamai" attiecībā uz skartajām fiziskajām personām.

⁵ LES 1. pantā ir atsauce uz to, ka lēmumu pieņemšana ir "cik iespējams atklāta un cik iespējams tuvināta pilsoņiem"; 11. panta 2. punktā noteikts, ka: "Iestādes uztur atklātu, pārredzamu un pastāvīgu dialogu ar minētajām apvienībām un pilsonisko sabiedrību"; un LESD 15. pantā ir atsauca cita starpā uz Savienības pilsoņu tiesībām piekļūt Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru dokumentiem, un prasība šīm Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām nodrošināt šo procedūru pārredzamību.

a) apakšpunkts⁶⁾ papildus datu apstrādes likumības un godprātības prasībām ir iekļauta pārredzamība kā šo principu pamata aspekts⁷⁾. Saskaņā ar VDAR pārredzamība ir nesaraucami saistīta ar godprātības principu, kā arī jauno pārskatatbildības principu. No 5. panta 2. punkta arī izriet, ka pārzinim vienmēr jāspēj uzskatāmi parādīt, ka personas dati tiek apstrādāti pārredzamā veidā attiecībā uz datu subjektu.⁸⁾ Saistībā ar to pārskatatbildības princips pieprasa apstrādes darbību pārredzamību, lai datu pārziņi spētu uzskatāmi parādīt savu pienākumu atbilstību VDAR⁹⁾.

3. Atbilstīgi VDAR 171. apsvērumam, ja apstrāde ir uzsākta pirms 2018. gada 25. maija, datu pārzinim būtu jānodrošina tās atbilstība pārredzamības pienākumiem (kā arī citiem VDAR ietvertajiem pienākumiem) 2018. gada 25. maijā. Tas nozīmē, ka pirms 2018. gada 25. maija datu pārziņiem būtu jāpārskata visa datu subjektiem sniegtā informācija attiecībā uz viņu personas datu apstrādi (piemēram, paziņojumos par personas datu aizsardzību, utt.), lai nodrošinātu, ka tie ievēro šajās pamatnostādņēs apspriestās pārredzamības prasības. Ja šādā informācijā tiek veiktas izmaiņas vai papildinājumi, pārziņiem būtu jāinformē datu subjekti par to, ka šīs izmaiņas ir ieviestas, lai nodrošinātu atbilstību VDAR. DG29 iesaka aktīvi informēt datu subjektus par šādām izmaiņām un papildinājumiem, taču pārziņiem būtu vismaz jāpadara šāda informācija publiski pieejama (piem., savā tīmekļa vietnē). Tomēr, ja šādas izmaiņas vai papildinājumi ir būtiski vai nozīmīgi, tad atbilstīgi turpmāk 29.-32. punktā aprakstītajam datu subjekts par to būtu aktīvi jāinformē.
4. Datu pārziņiem ievērojot pārredzamību, tā dod datu subjektiem tiesības saukt datu pārziņus un apstrādātājus pie atbildības un pārvaldīt savus personas datus, piemēram, sniedzot vai atsaucot apzinātu piekrišanu un īstenojot savas datu subjekta tiesības¹⁰⁾. VDAR ietvertais pārredzamības jēdziens ir vairāk uz lietotāju vērsts, nekā juridisks, un to īsteno, izmantojot vairākos pantos ietvertās konkrētas praktiskas prasības datu pārziņiem un apstrādātājiem. Praktiskās (informācijas) prasības ir izklāstītas VDAR 12.-14. pantā. Tomēr informācijas kvalitāte, pieejamība un saprotamība ir tikpat svarīga, kā datu subjektiem sniedzamās pārredzamības informācijas faktiskais saturs.
5. VDAR ietvertās pārredzamības prasības ir piemērojamas neatkarīgi no apstrādes juridiskā pamata un visā apstrādes ciklā. No 12. panta skaidri izriet, ka pārredzamība attiecināma uz šādiem datu apstrādes cikla posmiem:

---

⁶⁾ "Personas dati tiek apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā".

⁷⁾ Direktīvas 95/46/EK atsauce uz pārredzamību bija tikai 38. apsvērumā iekļautajā prasībā par datu apstrādes godprātību, taču nav skaidras atsauces tam pielīdzināmajā 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

⁸⁾ VDAR 5. panta 2. punktā datu pārziņiem ir noteikta prasība uzskatāmi parādīt pārredzamību atbilstīgi pārskatatbildības principam (kopā ar pārējiem pieciem uz datu apstrādi attiecināmajiem principiem, kas paredzēti 5.panta 1.punktā).

⁹⁾ Datu pārziņu pienākums īstenot tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi parādīt, ka apstrāde veikta saskaņā ar VDAR, ir noteikts 24. panta 1. punktā.

¹⁰⁾ Skatīt, piemēram, ģenerālvokāta *Cruz Villalon* atzinumu (2015. gada 9. jūlijs) lietā *Bara* (lieta C-201/14), 74. punkts: "prasība informēt datu subjektus, kuru personas dati tiek apstrādāti, kas nodrošina jebkādas apstrādes pārredzamību, ir jo svarīgāka tāpēc, ka tā ir priekšnosacījums ieinteresēto personu tiesību uz piekļuvi apstrādātajiem datiem īstenošanai, kas noteiktas Direktīvas 95/46 12. pantā, un viņu tiesību iebilst pret datu apstrādi īstenošanai, kuras noteiktas tās pašas direktīvas 14. pantā".

- pirms datu apstrādes vai tās cikla sākumā, t. i., kad personas datus vai nu vāc no datu subjekta, vai iegūst citādi;
- visā apstrādes periodā, t. i., sazinoties ar datu subjektiem par viņu tiesībām; un
- konkrētos brīžos, veicot apstrādi, piemēram, ja rodas datu aizsardzības pārkāpumi vai arī tiek veiktas būtiskas izmaiņas apstrādē.

Pārredzamības nozīme

6. Pārredzamība nav definēta VDAR. VDAR 39. apsvēruma ir informatīvs attiecībā uz pārredzamības principa nozīmi un ietekmi datu apstrādes kontekstā:

“Fiziskām personām vajadzētu būt pārredzamam tam, ka viņu personas datus vāc, izmanto, aplūko vai citādi apstrādā, un tam, kādā apjomā personas dati tiek vai tiks apstrādāti. Pārredzamības principa pamatā ir prasība, ka visa informācija un saziņa, kas saistīta ar minēto personas datu apstrādi, ir viegli pieejama un viegli saprotama un ka ir jāizmanto skaidra un vienkārša valoda. Minētais princips jo īpaši attiecas uz informāciju datu subjektiem par pārziņa identitāti un apstrādes nolūkiem, kā arī papildu informāciju, lai nodrošinātu godprātīgu un pārredzamu apstrādi attiecībā uz attiecīgajām fiziskajām personām, un viņu tiesībām saņemt apstiprinājumu un paziņojumu par to, kuri viņu personas dati tiek apstrādāti (...)”.

Pārredzamības elementi saskaņā ar VDAR

7. Svarīgākie VDAR panti attiecībā uz pārredzamību, kas attiecas uz datu subjekta tiesībām, ir atrodamī III nodaļā (Datu subjekta tiesības). 12. pantā ir izklāstīti vispārīgie principi, kas attiecas uz: informācijas sniegšanu datu subjektiem (saskaņā ar 13.-14. pantu); saziņu ar datu subjektiem saistībā ar viņu tiesību īstenošanu (saskaņā ar 15.-22. pantu); un saziņu saistībā ar datu aizsardzības pārkāpumiem (34. pants). Jo īpaši 12. pantā ir noteikta prasība, ka attiecīgajai informācijai vai saziņai ir jāatbilst šādiem noteikumiem:

- tai jābūt kodolīgai, pārredzamai, saprotamai un viegli pieejamai (12. panta 1. punkts);
- jāizmanto skaidra un vienkārša valoda (12. panta 1. punkts);
- prasība izmantot skaidru un vienkāršu valodu ir jo īpaši svarīga, sniedzot informāciju bērniem (12. panta 1. punkts);
- tai jābūt rakstiskai “vai citā veidā, tostarp — vajadzības gadījumā — elektroniskā formā” (12. panta 1. punkts);
- pēc datu subjekta pieprasījuma informāciju var sniegt mutiski (12. panta 1. punkts); un
- tai parasti ir jābūt bezmaksas (12. panta 5. punkts).

“Kodolīga, pārredzama, saprotama un viegli pieejama”

8. Prasība, ka informācijas sniegšanai un saziņai ar datu subjektiem jābūt "kodolīgai un pārredzamai", nozīmē, ka datu pārziņiem informācija/saziņa būtu jānodrošina efektīvi un lakoniski, lai izvairītos no informācijas pārslogojuma. Šī informācija būtu skaidri jānošķir no citas ar datu aizsardzību nesaistītas informācijas, piemēram, līguma nosacījumiem vai vispārīgiem lietošanas noteikumiem. Tiešsaistes kontekstā vairāku līmeņu paziņojumu par datu aizsardzību izmantošana ļaus datu subjektam pāriet uz konkrēto paziņojuma par datu aizsardzību sadaļu, kurai viņi vēlas piekļūt uzreiz, nevis pārlūkot lielu teksta apjomu, meklējot konkrētus jautājumus.
9. Informācijas "saprotamības" prasība nozīmē, ka informācijai vajadzētu būt saprotamai vidējam paredzamās mērķauditorijas loceklim. Saprotamība ir cieši saistīta ar prasību izmantot skaidru un vienkāršu valodu. Atbildīgs datu pārzinis būs informēts par personām, par kurām viņš vāc informāciju, un viņš var izmantot šīs zināšanas, lai noteiktu, ko šī mērķauditorija varētu saprast. Piemēram, pārzinis, kurš vāc profesionālu darbinieku personas datus, var uzskatīt, ka mērķauditorijai ir augstāks izpratnes līmenis, nekā pārzinis, kurš iegūst bērnu personas datus. Ja pārziņi nav pārliecināti par informācijas saprotamības un pārredzamības līmeni un lietotāja saskarnes/paziņojumu/politikas utt. efektivitāti, viņi var tos pārbaudīt, piemēram, izmantojot tādus mehānismus kā lietotāju paneli, lasāmības pārbaude, oficiāla un neoficiāla saskarsme un cita starpā attiecīgā gadījumā dialogs ar nozares grupām, patērētāju aizstāvības grupām un regulatīvajām struktūrām.
10. Galvenais apsvēruma attiecībā uz šajos noteikumos izklāstīto pārredzamības principu ir tas, ka datu subjektam vajadzētu būt iespējai iepriekš noteikt, kāds ir apstrādes tvērums un sekas, un ka viņam vēlāk nevajadzētu būt pārsteigtam par viņa personas datu izmantošanas veidiem. Tas ir arī svarīgs godprātības principa aspekts saskaņā ar VDAR 5. panta 1. punktu, un tas patiesi ir saistīts ar 39. apsvērumu, kurā noteikts, ka "(f)iziskās personas būtu jāinformē par riskiem, noteikumiem, aizsardzības pasākumiem un tiesībām saistībā ar personas datu apstrādi (..)”. Jo īpaši attiecībā uz sarežģītu, tehnisku vai neparedzētu datu apstrādi DG29 nostāja ir tāda, ka papildus 13. un 14. pantā paredzētās informācijas sniegšanai (turpmāk aplūkots šajās pamatnostādņēs), pārziņiem būtu arī atsevišķi jāprecizē, izmantojot nepārprotami skaidru valodu, kādas būs visbūtiskākās apstrādes sekas: citiem vārdiem sakot, kādas ir paziņojumā par personas datu aizsardzību aprakstītās konkrētās apstrādes faktiskās sekas datu subjektam? Saskaņā ar pārskatatbildības principu un 39. apsvērumu datu pārziņiem būtu jānovērtē, vai pastāv īpaši riski šāda veida apstrādē iesaistītām fiziskām personām, par ko būtu jāinformē datu subjekti. Tas var palīdzēt sniegt pārskatu par tiem apstrādes veidiem, kas varētu visvairāk ietekmēt datu subjektu pamattiesības un brīvības attiecībā uz viņu personas datu aizsardzību.
11. "Vieglas pieejamības" elements nozīmē, ka datu subjektam nevajadzētu būt spiestam meklēt informāciju; viņiem uzreiz ir jābūt redzamam, kur un kā var piekļūt šai informācijai, piemēram, tieši to sniedzot viņiem, nodrošinot saiti uz to, skaidri norādot to vai kā atbildei uz dabiskās valodas jautājumu (piemēram, tiešsaistes vairāku līmeņu paziņojums par datu aizsardzību, sadaļā "Biežāk uzdotie jautājumi", izmantojot konteksta uznirstošos elementus, kas tiek aktivizēti, datu subjektam aizpildot tiešsaistes veidlapu, vai interaktīvā

ciparu kontekstā, izmantojot čatbota saskarni, utt. Šie mehānismi ir apskatīti turpmāk, tostarp 33.-40. punktā).

Piemērs

Katrai organizācijai, kas uztur tīmekļa vietni, šajā vietnē būtu jāpublicē paziņojums par personas datu aizsardzību. Katrā šīs tīmekļa vietnes lapā vajadzētu būt skaidri redzamai tiešai saitei uz paziņojumu par personas datu aizsardzību, kuru apzīmē ar vispārpieņemtu terminu (piemēram, "privātums", "privātuma politika" vai "paziņojums par datu aizsardzību"). Ja teksta vai saites novietojums vai krāsu shēmas padara to mazāk pamanāmu vai grūti atrodamu tīmekļa vietnē, tā nav uzskatāma par viegli pieejamu.

Lietotnēs nepieciešamai informācijai arī vajadzētu būt pieejamai tiešsaistes veikalā pirms lejupielādes. Kad lietotne ir uzstādīta, informācijai joprojām ir jābūt viegli pieejamai lietotnē. Viens veids, kā izpildīt šo prasību, ir nodrošināt, ka informācija vienmēr ir ne vairāk kā "divu klikšķu attālumā" (piem., iekļaujot "Privātuma" / "Datu aizsardzības" iespēju lietotnes izvēlnes funkcijā). Turklāt attiecīgajai privātuma informācijai vajadzētu būt paredzētai konkrētai lietotnei, un tai nevajadzētu būt tikai vispārējai uzņēmuma, kam pieder lietotne vai kas to padara pieejamu sabiedrībai, privātuma politikai.

DG29 iesaka kā paraugpraksi tiešsaistes datu vākšanas brīdī sniegt saiti uz paziņojumu par personas datu aizsardzību vai padarīt šo informāciju pieejamu tajā pašā lapā, kurā tiek vākti personas dati.

"Skaidra un vienkārša valoda"

12. Izmantojot *rakstisku* informāciju (un, ja rakstiska informācija tiek piegādāta mutiski vai, izmantojot audio/audiovizuālajām metodes, tostarp datu subjektiem ar redzes traucējumiem), būtu jāievēro paraugprakse attiecībā uz skaidru rakstīšanu¹¹. Līdzīgu valodas prasību ("vienkārša, saprotama valoda") iepriekš ir izmantojis ES likumdevējs¹², un tā ir arī skaidri minēta piekrišanas kontekstā VDAR 42. apsvērumā¹³. Prasība izmantot skaidru un vienkāršu valodu nozīmē, ka informācija būtu jāsniedz pēc iespējas vienkāršāk, izvairoties no sarežģītām teikumu un valodas konstrukcijām. Informācijai vajadzētu būt konkrētai un galīgai; tai nevajadzētu būt abstrakti vai neviennozīmīgi formulētai un nevajadzētu atstāt iespēju to dažādi interpretēt. Jo īpaši vajadzētu būt skaidriem personas datu apstrādes nolūkiem un juridiskajam pamatam.

¹¹ Skatīt Eiropas Komisijas publikāciju "Rakstīsim skaidri" (2011), kas pieejama: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c2dab20c-0414-408d-87b5-dd3c6e5dd9a5>.

¹² Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos 5. pants.

¹³ Regulas 42. apsvērumā noteikts, ka piekrišanas deklarācija, ko datu pārzinis ir iepriekš noformulējis, būtu jāsniedz saprotamā un viegli pieejamā veidā, izmantojot skaidru un vienkāršu valodu, un tajā nevajadzētu būt negodīgiem noteikumiem.

Sliktas prakses piemēri

Turpmāk uzskaitītās frāzes nav pietiekami skaidras apstrādes nolūkiem:

- "Mēs varam izmantot Jūsu personas datus jaunu pakalpojumu izstrādei" (jo nav skaidrs, kas ir "pakalpojumi" un kā dati palīdzēs tos izstrādāt);
- "Mēs varam izmantot Jūsu personas datus izpētes nolūkos" (jo nav skaidrs, par kādu "izpēti" ir runa); un
- "Mēs varam izmantot Jūsu personas datus, lai piedāvātu personalizētus pakalpojumus" (jo nav skaidrs, ko sevī ietver "personalizēšana").

Labas prakses piemēri¹⁴

- "Mēs saglabāsim Jūsu iepirkšanās vēsturi un izmantosim informāciju par Jūsu iepriekš iegādātajiem produktiem, lai ieteiktu Jums citus produktus, kuri, mūsaprāt, Jūs interesēs." (ir skaidrs, kādus datus veidus apstrādās, ka datu subjekts tiks pakļauts mērķtiecīgai produkta reklāmai un ka subjekta dati tiks izmantoti šim nolūkam);
- "Mēs saglabāsim un izvērtēsim informāciju par Jūsu nesenajiem apmeklējumiem mūsu tīmekļa vietnē un dažādās tās sadaļās analīzes nolūkos, lai saprastu, kā cilvēki izmanto mūsu tīmekļa vietni, ļaujot mums to padarīt intuitīvāku" (ir skaidrs, kāda veida dati tiks apstrādāti un analīzes veids, kādu pārzinis plāno veikt); un
- "Mēs saglabāsim informāciju par mūsu tīmekļa vietnes rakstiem, uz kuriem esat noklikšķinājis, un izmantosim šo informāciju mērķtiecīgai reklāmai šajā tīmekļa vietnē, kas atbilst Jūsu interesēm, kuras esam noteikuši, pamatojoties uz Jūsu lasītajiem rakstiem" (ir skaidrs, ko sevī ietver personalizācija un kā tiek identificētas datu subjektam piedēvētās intereses).

13. Būtu jāizvairās lietot tādas valodu apzīmējumus kā "var", "varētu", "daži", "bieži" un "iespējams". Ja datu pārziņi izvēlas izmantot nenoteiktu valodu, viņiem vajadzētu spēt saskaņā ar pārskatatbildības principu uzskatāmi parādīt, kāpēc no šādas valodas lietojuma nav iespējams izvairīties un kā tas neapdraud apstrādes godprātību. Rindkopām un teikumiem vajadzētu būt labi strukturētiem, izmantojot uzsvēruma punktus un atkāpes, lai norādītu uz hierarhiju. Tekstā būtu jāizmanto darāmā, ne ciešamā kārtā, un jāizvairās no liekiem lietvārdiem. Datu subjektam sniegtajai informācijai nevajadzētu saturēt pārmērīgi juridisku, tehnisku vai profesionālu valodu vai terminoloģiju. Tulkojot informāciju uz vienu

¹⁴ Pārredzamības prasība pastāv pilnīgi neatkarīgi no prasības datu pārziņiem nodrošināt atbilstošu apstrādes juridisko pamatu saskaņā ar 6. pantu.

vai vairākām valodām, datu pārzinim būtu jānodrošina visu tulkojumu precizitāte un otrajā valodā(-s) izmantotās frazeoloģijas un sintakses loģiskums, lai nebūtu nepieciešams atšifrēt vai atkārtoti interpretēt tulkoto tekstu. (Būtu jānodrošina tulkojums vienā vai vairākās valodās, ja pārziņa mērķis¹⁵ ir datu subjekti, kuri runā šajās valodās).

Informācijas sniegšana bērniem un citām neaizsargātām personām

14. Ja datu pārziņa mērķauditorija ir bērni¹⁶ vai viņš zina vai arī viņam būtu jāzina, ka viņa preces/pakalpojumus jo īpaši izmanto bērni (tostarp gadījumos, kad pārzinis atsaucas uz bērna sniegtu piekrišanu)¹⁷, tam jānodrošina, ka izmantotais vārdu krājums, tonis un stils ir piemērots bērniem un rezonē ar bērniem, lai bērns kā šīs informācijas adresāts atpazītu, ka ziņojums/informācija ir paredzēta viņam¹⁸. Noderīgu piemēru uz bērnu vērstai valodai, ko izmanto kā alternatīvu sākotnējam formulējumam juridiskā valodā, var atrast ANO Konvencijā par bērna tiesībām bērniem draudzīgā valodā¹⁹.
15. DG29 uzskata, ka pārredzamība ir neatkarīgas tiesības, kuras uz bērniem attiecas tikpat lielā mērā kā uz pieaugušajiem. DG29 jo īpaši uzsver, ka bērni nezaudē savas datu subjekta tiesības uz pārredzamību tikai tāpēc, ka persona, kurai ir vecāku atbildība par bērnu, nav sniegusi piekrišanu/pilnvarojumu situācijā, kurai piemēro VDAR 8. pantu. Kaut arī daudzos gadījumos persona, kurai ir vecāku atbildība par bērnu, sniedz šādu atļauju vai pilnvarojumu vienreizēji, bērnam (tāpat kā jebkuram citam datu subjektam) joprojām ir tiesības uz pārredzamību, kamēr viņš ir saistīts ar datu pārzini. Tas atbilst ANO Konvencijas par bērna tiesībām 13. pantam, kurā noteikts, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz vārda brīvību, un šīs tiesības ietver brīvību meklēt, saņemt un nodot jebkādu informāciju un idejas²⁰. Ir svarīgi atzīmēt, ka, lai arī 8. pantā ir noteikts, ka ir nepieciešama piekrišana bērna vārdā, ja bērns nav sasniedzis noteikto vecumu,²¹ minētajā pantā *nav noteikti* pārredzamības pasākumi, kas vērsti uz personu, kurai ir vecāku atbildība par bērnu un kura sniedz šādu piekrišanu. Tāpēc datu pārziņiem ir pienākums saskaņā ar 12. panta 1. punktā norādītajiem uz bērniem vērstajiem pārredzamības pasākumiem (kurus atbalsta 38. un 58. apsvērumi) nodrošināt, ka

---

¹⁵ Piemēram, ja pārzinis uztur tīmekļa vietni attiecīgajā valodā un/vai piedāvā iespējas konkrētā valstī, un/vai nodrošina maksājumus par precēm vai pakalpojumiem konkrētas dalībvalsts valūtā, tas var norādīt uz to, ka datu pārziņa mērķauditorija ir konkrētas dalībvalsts subjekti.

¹⁶ VDAR nav sniegta termina "bērns" definīcija, taču DG29 atzīst, ka saskaņā ar ANO Konvenciju par bērna tiesībām, kuru ir ratificējušas visas ES dalībvalstis, bērns ir persona, kura nav sasniegusi 18 gadu vecumu.

¹⁷ T. i., bērniem, kas ir 16 gadus veci vai vecāki (vai gadījumos, kad atbilstīgi VDAR 8. panta 1. punktam dalībvalsts tiesību aktos ir noteikts konkrēts vecums no 13 līdz 16 gadiem, kad bērni var sniegt piekrišanu informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanas piedāvājumam, bērni, kas sasnieguši šādu valsts tiesību aktos noteiktu piekrišanas sniegšanas vecumu).

¹⁸ 38. apsvērumā noteikts, ka "Bērniem pienākas īpaša personas datu aizsardzība, jo viņi var pietiekami neapzināties attiecīgos riskus, sekas un aizsardzības pasākumus un savas tiesības saistībā ar personas datu apstrādi". 58. apsvērumā noteikts, ka "Ņemot vērā, ka bērniem pienākas īpaša aizsardzība, ja apstrāde attiecas uz bērnu, informācija būtu jāsniedz un saziņa jāveic tik skaidrā un vienkāršā valodā, lai bērns to varētu viegli saprast".

¹⁹ <https://www.unicef.org/rightsite/files/uncrcchildfriendlylanguage.pdf>.

²⁰ ANO Konvencijas par bērna tiesībām 13. pantā noteikts, ka: "Ikvienam bērnam ir tiesības uz vārda brīvību; šīs tiesības ietver brīvību meklēt, saņemt un nodot jebkādu informāciju un idejas neatkarīgi no robežām mutiski, rakstiski vai drukātā veidā, mākslas darbu veidā vai citiem bērna izvēlētiem līdzekļiem."

²¹ Skatīt iepriekš 17. zemsvītras piezīmi.

gadījumos, kad bērni ir mērķauditorija vai viņiem ir zināms, ka viņu preces vai pakalpojumus jo īpaši izmanto bērni, jebkāda informācija un saziņa būtu jānodod skaidrā un vienkāršā valodā un ar bērniem viegli saprotamiem līdzekļiem. Lai novērstu šaubas, DG29 tomēr atzīst, ka attiecībā uz ļoti maziem bērniem vai bērniem, kuri vēl nav apguvuši lasītprasmi, pārredzamības pasākumus var vērst uz personām, kurām ir vecāku atbildība par bērnu, ņemot vērā, ka lielākajā daļā gadījumu šādi bērni, visticamāk, nespēs saprast visvienkāršākos rakstītos vai nerakstītos ziņojumus par pārredzamību.

16. Tāpat, ja datu pārzinis zina, ka viņa preces/pakalpojumus izmanto (vai tie ir vērsti uz) citi neaizsargāti sabiedrības locekļi, tostarp cilvēki ar invaliditāti vai cilvēki, kam var būt grūtības piekļūt informācijai), datu pārzinim būtu jāņem vērā šādu datu subjektu neaizsargātība, izvērtējot, kā nodrošināt atbilstību pārredzamības pienākumiem attiecībā uz šādiem datu subjektiem²². Tas saistīts ar datu pārzīņa nepieciešamību izvērtēt savas mērķauditorijas paredzamo izpratnes līmeni, kas apskatīts iepriekš 9. punktā.

"Rakstiski vai citā veidā"

17. Saskaņā ar 12. panta 1. punktu informācijas sniegšanas vai saziņas ar datu subjektu forma pēc noklusējuma ir rakstveida²³. (12. panta 7. punktā paredzēta informācija, kas apvienojumā ar standartizētām ikonām, un šis jautājums ir apskatīts iedaļā par vizualizācijas rīkiem 49.-53. punktā). Tomēr VDAR ir atļauts izmantot arī citus nekonkretizētus "līdzekļus", tostarp elektroniskos. DG29 viedoklis attiecībā uz rakstiskajiem elektroniskajiem līdzekļiem ir tāds, ka, ja datu pārzinis uztur (vai vada, daļēji vai pilnībā, izmantojot) tīmekļa vietni, DG29 iesaka izmantot vairāku līmeņu paziņojumus par personas datu aizsardzību, kas ļautu tīmekļa vietnes apmeklētājiem atrast konkrētus attiecīgā paziņojuma par personas datu aizsardzību aspektus, kas viņus visvairāk interesē (vairāk informācijas par vispusīgiem paziņojumiem par personas datu aizsardzību skatīt 35.-37. punktā)²⁴. Tomēr visai informācijai, kas adresēta datu subjektiem, vajadzētu būt arī pieejamai viņiem vienā vietā vai vienā pilnīgā dokumentā (vai nu digitālā, vai arī papīra formātā), kam datu subjekts varētu viegli piekļūt, ja viņš vēlas pilnībā iepazīties ar viņam adresētu informāciju. Svarīgi, ka vairāku līmeņu pieejas izmantošana nav ierobežota tikai līdz rakstiskiem elektroniskiem līdzekļiem, sniedzot informāciju datu subjektiem. Kā apskatīts turpmāk 35., 36. un 38. punktā, vairāku līmeņu pieeja informācijas sniegšanai datu subjektiem var tikt izmantota, pielietojot *metožu* apvienojumu, lai nodrošinātu pārredzamību saistībā ar apstrādi.
18. Protams, digitāli vairāku līmeņu paziņojumi par personas datu aizsardzību nav vienīgais elektroniskais līdzeklis, kuru var izmantot pārzīņi. Citi elektroniskie līdzekļi ietver "tieši

---

²² Piemēram, ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām pieprasa sniegt personām ar invaliditāti atbilstošas palīdzības un atbalsta formas, lai nodrošinātu viņu piekļuvi informācijai.

²³ 12. panta 1. punktā ir atsauce uz "valodu" un noteikts, ka informācija sniedzama rakstiski vai citā veidā, tostarp attiecīgā gadījumā, izmantojot elektroniskos līdzekļus.

²⁴ DG29 vairāku līmeņu paziņojumu sniegto ieguvumu atzinība jau norādīta Atzinumā 10/2004 par saskaņotākiem noteikumiem attiecībā uz informāciju un Atzinumā 02/2013 par lietotnēm viedierīcēs.

laikā” konteksta uznirstošos paziņojumus, 3D pieskāriena vai kursora paziņojumus un privātuma informācijas paneļus. Nerakstītie elektroniskie līdzekļi, kurus var izmantot *papildus* vairāku līmeņu paziņojumiem par personas datu aizsardzību, var ietvert video un viedtālrunu vai *IoT* balss paziņojumus²⁵. “Citi līdzekļi”, kas var nebūt elektroniski, var būt, piemēram, karikatūras, infografikas vai blokshēmas. Ja informācija par pārredzamību ir tieši paredzēta bērniem, pārziņiem būtu jāapsver, kādi pasākumi var būt īpaši pieejami bērniem (piem., citi pasākumi cita starpā varētu būt komiksi/karikatūras, piktogrammas, animācijas u. c.).

19. Ir būtiski, lai informācijas sniegšanai izvēlētā(s) metode(s) būtu atbilstoša(s) konkrētajiem apstākļiem, t. i., veids, kādā datu pārzinis un datu subjekts mijiedarbojas, vai veids, kādā datu subjekta informācija tiek savākta. Piemēram, tikai informācijas nodrošināšana elektroniskā rakstiskā formātā, piemēram, tiešsaistes paziņojumā par personas datu aizsardzību, var nebūt piemērota/funkcionāla, ja ierīcei, kurā ir personas dati, nav ekrāna (piem., *IoT* ierīces/viedierīces), lai piekļūtu tīmekļa vietnei/parādītu šādu rakstisku informāciju. Šādos gadījumos būtu jāapsver piemēroti alternatīvi *papildu* līdzekļi, piemēram, sniegt paziņojumu par personas datu aizsardzību drukātās instrukciju rokasgrāmatās vai norādot URL tīmekļa vietnes adresi (t. i., konkrētu tīmekļa vietnes lapu), kurā tiešsaistes paziņojums par personas datu aizsardzību var būt atrodams papīra instrukcijā vai iepakojumā. Audio (mutiskās) informācijas piegāde var tikt sniegta papildus, ja ierīcei bez ekrāna ir audio iespējas. Iepriekš DG29 ir sniegusi ieteikumus attiecībā uz pārredzamību un datu sniegšanu datu subjektiem savā atzinumā par neseno notikumu attīstību lietiskā interneta izmantošanā²⁶ (piemēram, lietotnēs izmantoto QR kodu lietošana internetā, lai skenējot QR kods parādītu nepieciešamo pārredzamības informāciju). Šie ieteikumi joprojām tiek piemēroti saskaņā ar VDAR.

“(..) informāciju var sniegt mutiski”

20. Regulas 12. panta 1. punktā konkrēti apskatīts, ka informāciju datu subjektam pēc viņa pieprasījuma var sniegt mutiski ar nosacījumu, ka viņa identitāte tiek pierādīta citā veidā. Citiem vārdiem sakot, izmantotajiem līdzekļiem vajadzētu būt vairāk nekā paļaušanās uz vienkāršu indivīda apgalvojumu, ka viņš ir konkrētā nosauktā persona, un līdzekļiem jāļauj pārzinim pārbaudīt datu subjekta identitāti ar pietiekamu pārliecību. Prasība pārbaudīt datu subjekta identitāti pirms informācijas sniegšanas mutiski attiecas tikai uz informāciju, kas skar konkrēta datu subjekta tiesību izmantošanu saskaņā ar 15.-22. un 34. pantu. Šo nosacījumu mutiskās informācijas sniegšanai nevar piemērot vispārējas privātuma informācijas sniegšanai, kā norādīts 13. un 14. pantā, jo saskaņā ar 13. un 14. pantu prasītā informācija arī ir jādara pieejama *nākotnes* lietotājiem/klientiem (kuru identitāti datu pārzinis nevar pārbaudīt). Tādējādi informāciju, kas jāsniiedz saskaņā ar 13. un 14. pantu, var sniegt mutiski, pārzinim nepieprasot datu subjektam pierādīt identitāti.

---

²⁵ Šie elektronisko līdzekļu piemēri ir tikai ilustratīvi, un datu pārziņi var izstrādāt inovatīvas metodes atbilstības 12. pantam nodrošināšanai.

²⁶ DG29 Atzinums 8/2014 tika pieņemts 2014. gada 16. septembrī.

21. Saskaņā ar 13. un 14. pantu pieprasītā mutiskā informācijas sniegšana ne vienmēr nozīmē mutisku informāciju, kas sniegta tieši (t. i., personiski vai pa tālruni). Automatizēta mutiskā informācija var tikt sniegta papildus rakstiskajiem līdzekļiem. Piemēram, tas var attiekties uz personām ar redzes traucējumiem saskarē ar informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem vai viedierīču bez ekrāna kontekstā, kā minēts iepriekš 19. punktā. Ja datu pārzinis ir izvēlējies datu subjektam sniegt mutisku informāciju vai datu subjekts pieprasa sniegt mutisku informāciju vai saziņu, DG29 nostāja ir tāda, ka datu pārzinim būtu jāļauj datu subjektam vēlreiz noklausīties iepriekš ierakstītas ziņas. Tas ir obligāti, ja mutiskās informācijas pieprasījums attiecas uz datu subjektiem ar redzes traucējumiem vai citiem datu subjektiem, kuriem var rasties grūtības piekļūt informācijai vai izprast informāciju rakstiskā veidā. Datu pārzinim būtu arī jānodrošina, ka tiek reģistrēts un var uzskatāmi parādīt (lai izpildītu prasību par pārskatatbildību): i) pieprasījumu sniegt informāciju mutiski, ii) metodi, ar kuru tika pārbaudīta datu subjekta identitāte (attiecīgā gadījumā — skatīt iepriekš 20. punktā) un iii) to, ka informācija tika sniegta datu subjektam.

"Bez maksas"

22. Saskaņā ar 12. pantu 5. punktu²⁷ datu pārzini parasti nevar iekasēt maksu no datu subjektiem par informācijas sniegšanu saskaņā ar 13. un 14. pantu vai par saziņu un darbībām, kas veiktas saskaņā ar 15.-22. pantu (par datu subjektu tiesībām) un 34. pantu (datu subjektu informēšana par personas datu pārkāpumiem).²⁸ Šis pārredzamības aspekts arī nozīmē, ka jebkādu informāciju, kas sniegta atbilstīgi pārredzamības prasībām, nevar sniegt atkarībā no finanšu darījumiem, piemēram, par pakalpojumu vai preču samaksu vai pirkumu²⁹.

Informācija, kas sniedzama datu subjektam — 13. un 14. pants

Saturs

23. VDAR uzskaitītas informācijas kategorijas, kas jāsniedz datu subjektam saistībā ar viņa personas datu apstrādi, ja to vāc no datu subjekta (13. pants) vai iegūst no cita avota (14. pants). Šo pamatnostādņu **pielikumā sniegtajā tabulā** ir apkopotas informācijas kategorijas, kas jāsniedz saskaņā ar 13. un 14. pantu. Šeit arī ņemta vērā šo prasību būtība, tvērums un saturs. Skaidrības labad DG29 nostāja ir tāda, ka nav atšķirības tās informācijas

---

²⁷ Tas nosaka, ka "Informācija, ko sniedz saskaņā ar 13. un 14. pantu, un visa saziņa un visas darbības, ko īsteno saskaņā ar 15.-22. pantu un 34. pantu, ir bezmaksas".

²⁸ Tomēr saskaņā ar 12. panta 5. punktu pārzinis var pieprasīt saprātīgu maksu, ja, piemēram, datu subjekta pieprasījums attiecībā uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar 13. un 14. pantu, vai tiesībām, kas noteiktas 15.-22. vai 34. pantā, ir pārmērīgs vai acīmredzami nepamatots. (Atsevišķi attiecībā uz piekļuves tiesībām saskaņā ar 15. panta 3. punktu pārzinis var pieprasīt saprātīgu maksu, pamatojoties uz administratīvām izmaksām par jebkuru papildu personas datu kopiju, ko pieprasa datu subjekts).

²⁹ Piemēram, ja datu subjekta personas dati tiek vākti saistībā ar pirkumu, informācija, kas jāsniedz saskaņā ar 13. pantu, būtu jāsniedz pirms maksājuma veikšanas un tajā brīdī, kad informāciju vāc, nevis pēc darījuma pabeigšanas. Tomēr, ja datu subjektam tiek sniegti bezmaksas pakalpojumi, 13. pantā minētā informācija jāsniedz pirms reģistrēšanas, nevis pēc tās, ņemot vērā, ka 13. panta 1. punktā prasīts sniegt informāciju "personas datu iegūšanas laikā".

statusā, kas attiecīgi jāsniedz saskaņā ar 13. un 14. panta 1. un 2. punktu. Visa šajos punktos ietvertā informācija ir vienlīdz nozīmīga, un tā ir jāsniedz datu subjektam.

"Atbilstoši pasākumi"

24. Ir svarīgs gan saturs, gan arī formāts un veids, kādā saskaņā ar 13. un 14. pantu prasītā informācija būtu sniedzama datu subjektam. Paziņojumu, kas satur šādu informāciju, bieži sauc par paziņojumu par datu aizsardzību, privātuma paziņojumu, privātuma politiku, paziņojumu par personas datu aizsardzību vai paziņojumu par godīgu apstrādi. VDAR nav noteikts formāts vai kārtība, kādā šāda informācija būtu jāsniedz datu subjektam, bet tajā skaidri norādīts, ka datu pārzinis ir atbildīgs par "atbilstošiem pasākumiem" saistībā ar nepieciešamās informācijas sniegšanu pārredzamības nolūkos. Tas nozīmē, ka, pieņemot lēmumu par atbilstošu informācijas sniegšanas kārtību un formātu, datu pārzinim būtu jāņem vērā visi datu vākšanas un apstrādes apstākļi. Jo īpaši atbilstošos pasākumus vajadzēs novērtēt, ņemot vērā produktu/pakalpojumu lietotāju pieredzi. Tas nozīmē, ka jāņem vērā izmantotā ierīce (ja tāda ir), lietotāja saskarnes/mijiedarbības ar datu pārzini raksturs (lietotāja "ceļojums") un ierobežojumi, kurus rada šie faktori. Kā minēts iepriekš 17. punktā, DG29 iesaka, ka gadījumā, kad datu pārzinis ir tiešsaistē, būtu jāiesniedz tiešsaistes vairāku līmeņu paziņojumi par personas datu aizsardzību.
25. Lai palīdzētu noteikt vispiemērotāko informācijas sniegšanas kārtību, pirms darbības uzsākšanas tiešsaistē datu pārziņi, iespējams, vēlēšies izmēģināt dažādas kārtības, izmantojot lietotāju testēšanu (piem., zāles testus vai citus standartizētus lasāmības vai pieejamības testus), lai saņemtu atsauksmes par to, cik lietotājam ir pieejams, saprotams un viegli lietojams ierosinātais pasākums. (Skatīt arī papildu piezīmes par citiem mehānismiem lietotāju testēšanai, kas sniegti iepriekš 9. punktā). Šīs pieejas dokumentēšanai būtu jāpalīdz datu pārziņiem izpildīt pārskatatbildības pienākumus, parādot, kāpēc konkrētajos apstākļos izvēlētais rīks/pieeja ir vispiemērotākie informācijas nodošanai.

Informācijas sniegšanas brīdis

26. Regulas 13. un 14. pantā ir izklāstīta informācija, kas jāiesniedz datu subjektam apstrādes cikla sākuma fāzē³⁰. 13. pants attiecas uz scenāriju, kurā datus vāc no datu subjekta. Tas ietver personas datus, ko:
- datu subjekts apzināti sniedz datu pārzinim (piem., aizpildot tiešsaistes veidlapu) vai
  - datu pārzinis iegūst no datu subjekta ar novērojumiem (piem., izmantojot automatiskās datu uztveršanas ierīces vai datu uztveršanas programmatūru,

---

³⁰ Saskaņā ar godprātības un nolūka ierobežojuma principiem organizācijai, kura vāc personas datus no datu subjekta, būtu vienmēr jāprecizē apstrādes nolūki vākšanas brīdī. Ja nolūks ietver izrietošu personas datu izveidi, par šādu izrietošu personas datu paredzamo izveides un turpmākas apstrādes nolūku, kā arī apstrādātu izrietošo datu kategorijām vienmēr ir jāinformē datu subjekts datu vākšanas brīdī vai pirms turpmākas apstrādes jaunam nolūkam saskaņā ar 13. panta 3. punktu vai 14. panta 4. punktu.

piemēram, kameras, tīkla iekārtas, bezvadu interneta izsekošanu, *RFID* vai cita veida sensorus).

14. pants attiecas uz scenāriju, kurā datus neiegūst no datu subjekta. Tas ietver personas datus, ko datu pārzinis ir ieguvis no tādiem avotiem kā:

- trešo personu datu pārziņiem;
- publiski pieejamiem avotiem;
- datu mākļiem vai
- citiem datu subjektiem.

27. Attiecībā uz šīs informācijas sniegšanas brīdi tās savlaicīga sniegšana ir svarīgs pārrēķināšanas pienākuma un pienākuma godprātīgi apstrādāt datus elements. Ja piemēro 13. pantu, saskaņā ar 13. panta 1. punktu informācija jāsniedz "personas datu iegūšanas laikā". Ja personas dati tiek iegūti netieši saskaņā ar 14. pantu, termiņi, kādos datu subjektam jāsniedz vajadzīgā informācija, ir noteikti 14. panta 3. punkta a)-c) apakšpunktā:

- vispārējā prasība ir tāda, ka informācija jāsniedz "saprātīgā termiņā" pēc personas datu iegūšanas un ne vēlāk kā viena mēneša laikā, "ņemot vērā konkrētos apstākļus, kādos personas dati tiek apstrādāti" (14. panta 3. punkta a) apakšpunkts);
- 14. panta 3. punkta a) apakšpunktā noteikto vispārējo viena mēneša termiņu var vēl vairāk samazināt saskaņā ar 14. panta 3. punkta b) apakšpunktu,³¹ kurā paredzēta situācija, kad datus izmanto saziņai ar datu subjektu. Šādā gadījumā informācija jāsniedz vēlākais tad, kad ar minēto datu subjektu notiek pirmā saziņa. Ja pirmā saziņa notiek pirms viena mēneša termiņa pēc personas datu iegūšanas, tad informācija jāsniedz *vēlākais* tad, kas ar datu subjektu notiek pirmā saziņa, neatkarīgi no tā, vai viens mēnesis pēc datu iegūšanas brīža nav beidzies. Ja pirmā saziņa ar datu subjektu notiek vairāk nekā vienu mēnesi pēc personas datu iegūšanas, tad turpina piemērot 14. panta 3. punkta a) apakšpunktu, lai 14. panta informācija tiktu sniegta datu subjektam vēlākais viena mēneša laikā pēc tās saņemšanas;
- 14. panta 3. punkta a) apakšpunktā noteikto vispārējo viena mēneša termiņu var vēl vairāk samazināt saskaņā ar 14. panta 3. punkta c) apakšpunktu,³² kurā paredzēta situācija, kad datus izpauž citam saņēmējam (neatkarīgi no tā, vai tā ir trešā personā)³³. Šādā gadījumā informācija jāsniedz vēlākais tad, kad informācija

³¹ Regulas 14. panta 3. punkta b) apakšpunktā lietotajiem vārdiem "ja personas dati tiek izmantoti (...)" norāda vispārējās pozīcijas specifikāciju attiecībā uz maksimālo termiņu, kas noteikts 14. panta 3. punkta a) apakšpunktā, taču neaizvieto to.

³² Regulas 14. panta 3. punkta c) apakšpunktā lietotajiem vārdiem "ja ir paredzēts tos izpaust citam saņēmējam (...)" tāpat norāda vispārējās pozīcijas specifikāciju attiecībā uz maksimālo termiņu, kas noteikts 14. panta 3. punkta a) apakšpunktā, taču neaizvieto to.

³³ Regulas 4. panta 9. punktā ir definēts "saņēmējs" un precizēts, ka saņēmējs, kam tiek izpausti personas dati, var nebūt trešā persona. tādējādi saņēmējs var būt datu pārzinis, kopīgais pārzinis vai apstrādātājs.

pirmoreiz tiek izpausta. Šajā scenārijā, ja pirmā izpausana notiek pirms viena mēneša termiņa, tad informācija jāsniedz *vēlākais* tad, kad informācija pirmoreiz tiek izpausta, neatkarīgi no tā, vai viens mēnesis pēc datu iegūšanas brīža nav beidzies. Līdzīgi pozīcijai 14. panta 3. punkta b) apakšpunktā, ja jebkāda personas datu izpausana notiek vairāk nekā vienu mēnesi pēc personas datu iegūšanas, tad joprojām turpina piemērot 14. panta 3. punkta a) apakšpunktu, lai 14. panta informācija tiktu sniegta datu subjektam vēlākais viena mēneša laikā pēc tās saņemšanas.

28. Tāpēc jebkurā gadījumā maksimālais termiņš, kādā datu subjektam jāsniedz 14. pantā minētā informācija, ir viens mēnesis. Tomēr godprātības un pārskatatbildības principi saskaņā ar VDAR prasa, lai datu pārziņi vienmēr ņemtu vērā saprātīgas datu subjektu gaidas, iespējamās apstrādes sekas un viņu spējas izmantot savas tiesības saistībā ar šo apstrādi, lemjot par to, kad sniedzama 14. panta informācija. Pārskatatbildība prasa, lai pārziņi spētu uzskatāmi parādīt sava lēmuma pamatojumu un pamatot, kādēļ informācija tika sniegta attiecīgajā brīdī. Praksē, sniedzot informāciju "pēdējā brīdī", var būt sarežģīti izpildīt šīs prasības. Šajā sakarā 39. apsvērumā noteikts cita starpā, ka datu subjekti "būtu jāinformē par riskiem, noteikumiem, aizsardzības pasākumiem un tiesībām saistībā ar personas datu apstrādi un to, kā īstenot savas tiesības saistībā ar šādu apstrādi". 60. apsvērumā ir arī atsauce uz prasību, ka datu subjektu jāinformē par apstrādes darbības esamību un tās nolūkiem godprātīgas un pārredzamas apstrādes principu kontekstā. Visu šo iemeslu dēļ DG29 nostāja ir tāda, ka, ja vien iespējams, datu pārziņiem saskaņā ar godprātības principu būtu jāinformē datu subjekti labu laiku pirms noteiktajiem termiņiem. Papildu piezīmes par to, cik atbilstošs ir laikposms starp datu subjekta informēšanu par datu apstrādes darbību un faktiski veiktajām apstrādes darbībām, ir sniegtas 30.-31. un 48. punktā.

Izmaiņas 13. un 14. pantā paredzētajā informācijā

29. Atbildība attiecībā uz pārredzamību piemērojama ne tikai personas datu vākšanas brīdī, bet arī visā apstrādes cikla laikā, neatkarīgi no informācijas vai saziņas nodošanas. Tas attiecas, piemēram, ja tiek mainīts esošo paziņojumu par personas datu aizsardzību saturs. Pārziņim būtu jāievēro tie paši principi, informējot gan par sākotnējo paziņojumu par personas datu aizsardzību, gan par visām turpmākajām būtiskajām vai nozīmīgajām izmaiņām šādā paziņojumā. Faktori, kuri pārziņim būtu jāņem vērā, lai novērtētu, kas ir būtiskas vai nozīmīgas izmaiņas, ir ietekme uz datu subjektiem (ieskaitot viņu spēju īstenot savas tiesības) un, cik negaidītas/pārsteidzošas šīs izmaiņas būs datu subjektiem. Izmaiņas paziņojumos par personas datu aizsardzību, par kurām datu subjekti būtu vienmēr jāinformē, cita starpā ietver: apstrādes nolūku; pārziņa identitātes maiņu; vai izmaiņas tajā, kā datu subjekti var izmantot savas tiesības attiecībā uz apstrādi. Turpretim izmaiņu paziņojumos par personas datu aizsardzību, kuras DG29 neuzskata par būtiskām vai nozīmīgām, piemērs ietver kļūdu labojumus vai stilistiskās/gramatikas kļūdas. Tā kā lielākā daļa esošo klientu vai lietotāju tikai īsi apskata informāciju par izmaiņām paziņojumos par personas datu aizsardzību, pārziņim būtu jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka par šīm izmaiņām tiek paziņots tā, ka lielākā daļa saņēmēju tās faktiski

pamana. Tas nozīmē, piemēram, ka paziņojums par izmaiņām būtu vienmēr jāsniedz atbilstošā kārtībā (piem., izmantojot e-pastu, drukātā veidā, tīmekļa vietnes uznirstošo logu vai cita veida moduļus, kas efektīvi pievērsīs datu subjekta uzmanību izmaiņām), kas ir īpaši paredzēta šīm izmaiņām (piem., ne kopā ar tiešā mārketinga saturu), ar paziņojumu, kas atbilstoši 12. panta prasībām, ir kodolīgs, pārredzams, saprotams, viegli pieejams un rakstīts skaidrā un vienkāršā valodā. Atsauces uz paziņojumos par personas datu aizsardzību par to, ka datu subjektam būtu regulāri jāpārbauda paziņojumu par personas datu aizsardzību izmaiņas vai atjauninājumi, ir uzskatāms ne tikai par nepietiekamu, bet arī netaisnīgu saistībā ar 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Turpmāki norādījumi attiecībā uz laika periodu datu subjektu informēšanai par izmaiņām ir izklāstīti 30.-31. punktā.

Laika brīdis informēšanai par izmaiņām 13. un 14. pantā paredzētajā informācijā

30. VDAR nav noteiktas prasības attiecībā uz laika termiņiem (vai pat metodēm) informēšanai par izmaiņām iepriekš datu subjektam saskaņā ar 13. vai 14. pantu sniegtajā informācijā (izņemot paredzēto turpmāko apstrādes nolūku, un tādā gadījumā par turpmāko apstrādes nolūku ir jāpaziņo pirms šādas papildu apstrādes uzsākšanas saskaņā ar 13. panta 3. punktu un 14. panta 4. punktu (skatīt turpmāk 45. punktā). Tomēr, kā jau minēts iepriekš, 14. pantā paredzētās informācijas sniegšanas termiņa kontekstā, datu pārzinim atkal jāievēro godprātības un pārskatatbildības principi attiecībā uz visām saprātīgajām datu subjekta gaidām vai šo izmaiņu iespējamo ietekmi uz datu subjektu. Ja izmaiņas informācijā liecina par būtiskām izmaiņām apstrādes raksturā (piem., saņēmēju kategoriju paplašināšana vai pārsūtīšanas uz trešām valstīm ieviešana) vai izmaiņas, kas var nebūt būtiskas attiecībā uz apstrādes darbību, bet kas var būt būtiskas datu subjektam un var ietekmēt viņu, tad šī informācija būtu jāiesniedz datu subjektam labu laiku pirms izmaiņas faktiski stājas spēkā, un metodei, kas tiek izmantota, lai pievērstu datu subjekta uzmanību izmaiņām, jābūt skaidrai un efektīvai. Tādējādi tiek nodrošināts, ka datu subjekts "nepalaidīs garām" izmaiņas un datu subjektam tiek dots saprātīgs termiņš, lai a) apsvērtu izmaiņu būtību un ietekmi un b) īstenotu savas tiesības saskaņā ar VDAR attiecībā uz izmaiņām (piem., atsaukt piekrišanu vai iebilst pret apstrādi).
31. Datu pārzinjiem būtu rūpīgi jāapsver katras situācijas apstākļi un konteksts, kādos ir nepieciešama pārredzamības informācijas atjaunināšana, tostarp izmaiņu potenciālā ietekme uz datu subjektu un kārtība, kas izmantota informēšanai par izmaiņām, un jāspēj uzskatāmi parādīt, kā laika posms starp paziņojumu par izmaiņām un izmaiņu spēkā stāšanos atbilst godprātības principam attiecībā uz datu subjektu. Turklāt DG29 viedoklis ir tāds, ka saskaņā ar godprātības principu, informējot datu subjektus par šādām izmaiņām, datu pārzinim būtu arī jāizskaidro, kāda būs iespējamā šo izmaiņu ietekme uz datu subjektiem. Tomēr atbilstība pārredzamības prasībām "neattaisno" situāciju, kad apstrādes izmaiņas ir tik nozīmīgas, ka apstrāde pēc būtības ir pavisam savādāka nekā tā, kas bija iepriekš. DG29 uzsver, ka visus pārējos VDAR noteikumus, tostarp tos, kas attiecas uz nesavietojamu turpmāko apstrādi, turpina piemērot neatkarīgi no pārredzamības pienākumu izpildes.

32. Turklāt pat tad, ja informācija par pārredzamību (piem., paziņojumā par personas datu apstrādi) būtiski nemainās, ir iespējams, ka datu subjekti, kuri jau ir izmantojuši pakalpojumu ilgāku laiku, neatceras viņiem sākotnēji sniegto informāciju saskaņā ar 13. un/vai 14. pantu. DG29 iesaka datu pārziņiem nodrošināt datu subjektiem piekļuvi informācijai, lai viņi varētu vēlreiz iepazīties ar datu apstrādes tvērumu. Saskaņā ar pārskatatbildības principu pārziņiem būtu arī jāapsver, vai un kādos laika intervālos ir lietderīgi sniegt īsus atgādinājumus datu subjektiem par paziņojuma par personas datu aizsardzību esību un to, kur tas atrodams.

Kārtība — informācijas sniegšanas formāts

33. Gan 13., gan 14. pants attiecas uz pienākumu, saskaņā ar kuru datu pārzinis "datu subjektam sniedz visu šādu informāciju (..)“ Svarīgākais vārds šeit ir "sniedz". Tas nozīmē, ka datu pārzinim ir aktīvi jārīkojas, lai sniegtu datu subjektam attiecīgo informāciju vai aktīvi novirzītu datu subjektu uz tās atrašanās vietu (piem., izmantojot tiešo saiti, QR kodu utt.). Datu subjektam nevajadzētu būt spiestam aktīvi meklēt citā informācijā to informāciju, uz kuru attiecas šie panti, piemēram, tīmekļa vietnes vai lietotnes lietošanas nosacījumos. 11. punktā sniegtais piemērs apraksta šo punktu. Kā jau minēts iepriekš 17. punktā, DG29 iesaka nodrošināt visas datu subjektam adresētās informācijas pieejamību vienā vietā vai vienā pilnīgā dokumentā (piem., vai nu digitālā veidā tīmekļa vietnē, vai arī papīra formātā), kurai var viegli piekļūt, ja dati subjekti vēlas iepazīties ar visu informācijas kopumu.
34. VDAR pastāv pretruna starp prasību sniegt visaptverošu informāciju datu subjektiem, kas ir nepieciešama saskaņā ar VDAR, no vienas puses, un prasību to darīt kodolīgā, pārredzamā, saprotamā un viegli pieejamā veidā, no otras puses. Tādējādi un ņemot vērā pārskatatbildības un godprātības pamatprincipus, pārziņiem ir jāveic pašiem viņu veiktās personas datu apstrādes rakstura, apstākļu, tvēruma un konteksta analīze un jālemj, ņemot vērā VDAR juridiskās prasības un šajās pamatnostādņēs sniegtos ieteikumus, jo īpaši turpmāk 36. punktā, kā piešķirt prioritāti informācijai, kas sniedzama datu subjektiem, un cik detalizētai tai ir jābūt, kā arī par informācijas nodošanas metodi.

Vairāku līmeņu pieeja digitālajā vidē un vairāku līmeņu paziņojumi par personas datu aizsardzību

35. Digitālajā kontekstā, ņemot vērā informācijas apjomu, kas jāsniedz datu subjektam, datu pārziņi var izmantot vairāku līmeņu pieeju, ja izvēlas pārredzamības nodrošināšanai izmantot metožu apvienojumu. DG29 jo īpaši iesaka izmantot vairāku līmeņu paziņojumus par personas datu aizsardzību, lai sasaistītu dažādas informācijas kategorijas, kas jānodrošina datu subjektam, tā vietā, lai parādītu visu šo informāciju vienā paziņojumā ekrānā, tādējādi izvairoties no informācijas pārslodzes. Vairāku līmeņu paziņojumi par personas datu aizsardzību var palīdzēt atrisināt konfliktu starp pilnīgumu un izpratni, jo īpaši ļaujot lietotājiem pāriet tieši uz to paziņojuma sadaļu, kuru tie vēlas izlasīt. Būtu jānorāda, ka vairāku līmeņu paziņojumi par personas datu aizsardzību nav tikai ievietotas lapas, kur ir vajadzīgi vairāki klikšķi, lai piekļūtu attiecīgajai informācijai. Paziņojuma par personas datu

aizsardzību pirmā līmeņa dizainam un izkārtojumam jābūt tādām, lai datu subjektam būtu skaidri redzama viņiem pieejamā informācija par viņu personas datu apstrādi un tas, kur/kā viņi var atrast šo detalizēto informāciju paziņojuma par personas datu aizsardzību līmeņos. Ir arī svarīgi, lai informācija, kas ietverta dažādos vairāku līmeņu paziņojuma līmeņos, būtu konsekventa un tā nebūtu pretrunīga.

36. Attiecībā uz vairāku līmeņu pieejas pirmās kārtības, kuru pārzinis izmanto datu subjekta informēšanai, saturu (citiem vārdiem sakot, galvenā veida, kādā pārzinis pirmo reizi saistās ar datu subjektu) vai vairāku līmeņu paziņojuma par personas datu aizsardzību pirmā līmeņa saturu, DG29 iesaka pirmajā līmenī/kārtībā iekļaut informāciju par apstrādes nolūkiem, pārziņa identitāti un datu subjekta tiesību aprakstu. (Turklāt datu subjekta uzmanība būtu tieši jāvērs uz šo informāciju personas datu vākšanas brīdī, piem., to parādot, kad datu subjekts aizpilda tiešsaistes veidlapu.) Šīs informācijas iepriekšējas sniegšanas svarīgums jo īpaši izriet no 39. apsvēruma³⁴. Kaut arī pārziņiem jāspēj uzskatāmi parādīt savu pārskatatbildību par to, kādai papildu informācijai viņi izvēlas piešķirt prioritāti, DG29 nostāja ir tāda, ka saskaņā ar godprātības principu papildus šajā nodaļā izklāstītajai informācijai pirmajā līmenī/kārtībā vajadzētu būt arī informācijai par apstrādi, kas visvairāk ietekmē datu subjektu, un apstrādi, kas tos varētu pārsteigt. Tādēļ datu subjektam būtu jāspēj izprast no informācijas, kas ietverta pirmajā līmenī/kārtībā, kādas būs attiecīgās apstrādes sekas datu subjektam (skatīt arī iepriekš 10. punktu).
37. Digitālā kontekstā līdztekus vairāku līmeņu paziņojuma par personas datu aizsardzību sniegšanai tiešsaistē datu pārziņi var arī izvēlēties izmantot *papildu* pārredzamības rīkus (skatīt turpmāk minētos piemērus), kas individuālam datu subjektam nodrošina personalizētu informāciju, kas atbilst attiecīgajam datu subjektam un precēm/pakalpojumiem, ko šis datu subjekts izmanto. Tomēr būtu jāatzīmē, ka, lai gan DG29 iesaka izmantot tiešsaistes vairāku līmeņu paziņojumus par personas datu aizsardzību, šis ieteikums neizslēdz iespēju izstrādāt un izmantot citas inovatīvas metodes atbilstības pārredzamības prasībām nodrošināšanai.

Vairāku līmeņu pieeja nedigitālā vidē

38. Vairāku līmeņu pieeja pārredzamības informācijas nodrošināšanai datu subjektiem var arī tikt izmantota bezsaistes/nedigitālā kontekstā (t. i., reālajā vidē, piemēram, tieša saziņa vai saziņa pa tālruni), kur datu pārzinis var piemērot vairākas informācijas sniegšanas kārtības. (Skatīt arī 33.-37. un 39.-40. punktu saistībā ar dažādām informācijas sniegšanas kārtībām.) Šo pieeju nevajadzētu jaukt ar atsevišķo vairāku līmeņu paziņojumu par personas datu aizsardzību jautājumu. Lai kādi būtu formāti, kas tiek izmantoti šajā vairāku līmeņu pieejā, DG29 iesaka pirmajā "līmenī" (citiem vārdiem sakot, galvenajā veidā, kā pārzinis pirmoreiz saistās ar datu subjektu) parasti nodot vissvarīgāko informāciju (kā minēts iepriekš

---

³⁴ Attiecībā uz pārredzamības principu 39. apsvērumā noteikts, ka "Minētais princips jo īpaši attiecas uz informāciju datu subjektiem par pārziņa identitāti un apstrādes nolūkiem, kā arī papildu informāciju, lai nodrošinātu godprātīgu un pārredzamu apstrādi attiecībā uz attiecīgajām fiziskajām personām, un viņu tiesībām saņemt apstiprinājumu un paziņojumu par to, kuri viņu personas dati tiek apstrādāti".

36. punktā), proti, informāciju par apstrādes nolūkiem, pārziņa identitāti un datu subjekta tiesību esību, kā arī informāciju par apstrādes lielāko ietekmi vai apstrādi, kas varētu pārsteigt datu subjektu. Piemēram, ja pirmā saziņa ar datu subjektu ir pa tālruni, šo informāciju var sniegt telefona sarunas laikā ar datu subjektu, un tā var tikt sniegta, ievērojot 13./14. pantā prasīto informācijas līdzsvaru, izmantojot turpmākus, atšķirīgus līdzekļus, piemēram, nosūtot privātuma politikas kopiju pa e-pastu un/vai nosūtot datu subjektam saiti uz pārziņa vairāku līmeņu tiešsaistes paziņojumu par personas datu aizsardzību.

"Stūmēja" un "vilcēja" paziņojumi

39. Vēl viens iespējamais veids, kā nodrošināt pārredzamību, ir "stūmēja" (*push*) un "vilcēja" (*pull*) paziņojumu izmantošana. Stūmēja paziņojumi ietver informācijas pārredzamības paziņojumu sniegšanu tieši laikā, savukārt vilcēja paziņojumi atvieglo piekļuvi informācijai, izmantojot tādas metodes kā atļauju pārvaldība, privātuma informācijas paneli un apmācības, kas sniedz iespēju uzzināt vairāk. Tie nodrošina datu subjektam vairāk uz lietotāju orientētu pārredzamības pieredzi.

- Privātuma informācijas panelis ir vienots punkts, kurā datu subjekti var skatīt "privātuma informāciju" un pārvaldīt savas konfidencialitātes izvēles, atļaujot vai aizliedzot attiecīgajā pakalpojumā izmantot savus datus konkrētajā veidā. Tas ir jo īpaši noderīgi, ja vienus un tos pašus pakalpojumus datu subjekti izmanto dažādās ierīcēs, jo tas nodrošina viņiem pieeju saviem personas datiem un to kontroli neatkarīgi no tā, kā viņi izmanto šo pakalpojumu. Ļaujot datu subjektiem manuāli pielāgot savus privātuma iestatījumus, izmantojot privātuma informācijas paneli, var arī atvieglot paziņojuma par personas datu aizsardzību personalizēšanu, atspoguļojot tikai tos apstrādes veidus, kas skar konkrēto datu subjektu. Ieteicams iekļaut privātuma informācijas paneli esošajā pakalpojuma arhitektūrā (piem., izmantojot to pašu dizainu un zīmolu, kas izmantots pārējam pakalpojumam), jo tas nodrošinās, ka piekļuve tam un tā izmantošana būs intuitīva, un var palīdzēt mudināt lietotājus izmantot šo informāciju tāpat kā citus pakalpojuma aspektus. Tas var būt efektīvs veids, kā pierādīt, ka "privātuma informācija" ir nepieciešama un neatņemama pakalpojuma sastāvdaļa, nevis garš saraksts juridiskajā valodā.
- Paziņojumi "tieši laikā" (*just-in-time*) tiek izmantoti, lai *ad hoc* veidā sniegtu konkrētu "privātuma informāciju", kā un kad datu subjektam to vissvarīgāk ir izlasīt. Šī metode ir noderīga informācijas sniegšanai dažādos posmos visā datu vākšanas procesā; tas palīdz izplatīt informācijas sniegšanu viegli sagremojamos gabalos un samazina paļaušanos uz vienotu paziņojumu par personas datu aizsardzību, kurā ir informācija ārpus konteksta ir grūti saprotama. Piemēram, ja datu subjekts iegādājas produktu tiešsaistē, īsa paskaidrojoša informācija var tikt sniegta uznirstošajos logos, kas pievienoti attiecīgajiem teksta laukiem. Informācija, kas atrodas blakus laukam, kurā tiek pieprasīts datu subjekta tālruna numurs, var paskaidrot, piemēram, ka šie dati tiek vākti tikai saziņas nolūkā saistībā ar pirkumu un tie tiks izpausti tikai piegādes pakalpojuma sniedzējam.

Cita veida "atbilstoši pasākumi"

40. Ņemot vērā ļoti augsto interneta piekļuves līmeni ES un to, ka datu subjekti jebkurā laikā var būt tiešsaistē no dažādām vietām un dažādām ierīcēm, kā jau minēts iepriekš, 29. darba grupa uzskata, ka "atbilstošs pasākums", lai nodrošinātu informācijas pārredzamību, ja datu pārziņi uztur digitālu/tiešsaistes klātbūtni, ir elektroniska paziņojuma par personas datu aizsardzību sniegšana. Tomēr, pamatojoties uz datu vākšanas un apstrādes apstākļiem, datu pārzinim papildus (vai arī, ja datu pārzinim nav digitālās/tiešsaistes klātbūtnes) var būt nepieciešams izmantot citu informācijas sniegšanas kārtību un formātus. Citi iespējamie veidi informācijas nodošanai datu subjektam, kas izriet no šādām atšķirīgām personas datu vidēm, var ietvert šādus attiecīgai videi atbilstošos režīmus, kas uzskaitīti turpmāk. Kā jau minēts iepriekš, pārziņi var izmantot vairāku līmeņu pieeju, ja viņi izvēlas izmantot šādu metožu apvienojumu, vienlaikus nodrošinot, ka vissvarīgākā informācija (skatīt 36. un 38. punktu) vienmēr tiek nodota pirmajā kārtībā, ko izmanto saziņai ar datu subjektu.
- a) Drukāts eksemplārs / papīra vide, piemēram, noslēdzot līgumus ar pasta starpniecību: rakstiski paskaidrojumi, bukleti, informācija līguma dokumentācijā, karikatūras, infografikas vai blokshēmas.
  - b) Tālruna vide: reālas personas sniegti mutvārdu paskaidrojumi, lai atļautu mijiedarbību un atbildes uz jautājumiem, vai automatizēta vai iepriekš ierakstīta informācija ar iespējām dzirdēt sīkāku informāciju.
  - c) Viedās tehnoloģijas bez ekrāna / IoT vide, piemēram, bezvadu interneta izsekošanas analīze: ikonas, QR kodi, balss brīdinājumi, rakstiskas ziņas, kas iekļautas drukātās iestatīšanas instrukcijās, videoieraksti, kas iekļauti digitālajās iestatīšanas instrukcijās, rakstiska informācija par viedierīci, īsziņas vai pa e-pastu nosūtītas ziņas, redzamas plāksnes ar informāciju, publiskas norādes vai sabiedrības informēšanas kampaņas.
  - d) Tiešās saskares vide, piemēram, atbildot uz sabiedriskās domas aptaujām, personīgi reģistrējoties pakalpojumam: Mutiski paskaidrojumi vai rakstiski paskaidrojumi, kas sniegti drukātas vai zūdošas kopijas formātā.
  - e) "Reālā" vide ar CCTV/dronu ierakstiem: redzamas plāksnes ar informāciju, publiskas norādes, sabiedrības informēšanas kampaņas vai paziņojumi laikrakstiem / plašsaziņas līdzekļiem.

Informācija par profilēšanu un automatizētu lēmumu pieņemšanu

41. Informācija par automatizētu lēmumu pieņemšanu, tostarp profilēšanu, kā minēts 22. panta 1. un 4. punktā, kā arī jēgpilna informācija par ietverto loģiku un apstrādes nozīmīgām un paredzamajām sekām attiecībā uz datu subjektu ir daļa no obligātās informācijas, kas jāsniedz datu subjektam saskaņā ar 13. panta 2. punkta f) apakšpunktu un 14. panta 2. punkta g) apakšpunktu. DG29 ir izstrādājusi pamatnostādnes par automatizētu

individuālo lēmumu pieņemšanu un profilēšanu³⁵, pēc kurām būtu jāvadās turpmākiem norādījumiem par to, kā jāīsteno pārredzamība konkrētos profilēšanas apstākļos. Būtu jāatzīmē, ka papildus konkrētajām pārredzamības prasībām, kas piemērojamas automatizētai lēmumu pieņemšanai saskaņā ar 13. panta 2. punkta f) apakšpunktu un 14. panta 2. punkta g) apakšpunktu, šajās pamatnostādņēs ir ietvertas piezīmes par to, cik svarīgi ir informēt datu subjektus par viņu personas datu apstrādes sekām un vispārējo principu, ka datu subjektus nedrīkstētu pārsteigt nesagatavotus ar personas datu apstrādi, kas tāpat attiecas arī uz profilēšanu kā apstrādes veidu kopumā (nevis tikai uz profilēšanu, kas ietverta 22. pantā³⁶).³⁷

Citi jautājumi — riski, noteikumi un aizsardzības pasākumi

42. VDAR 39. apsvērumā ir arī atsauce uz noteiktas informācijas sniegšanu, kas nav skaidri norādīta 13. pantā un 14. pantā (skatīt iepriekš 28. punktā sniegto apsvēruma tekstu). Šajā apsvērumā sniegtā atsauce uz datu subjektu informēšanu par riskiem, noteikumiem un aizsardzības pasākumiem saistībā ar personas datu apstrādi ir saistīta ar vairākiem citiem jautājumiem. Tie ietver datu aizsardzības ietekmes novērtējumus (DAIN). Kā izklāstīts DG29 pamatnostādņēs par DAIN,³⁸ datu pārziņi var apsvērt DAIN (vai tā daļas) publicēšanu, lai veicinātu uzticību apstrādes darbībām un parādītu atbilstību pārredzamības un pārskatatbildības prasībām, lai gan šāda publicēšana nav obligāta. Turklāt rīcības kodeksa ievērošana (kā paredzēts 40. pantā) var būt par pamatu pārredzamības pierādīšanai, jo rīcības kodeksi var tikt izstrādāti nolūkā precizēt VDAR piemērošanu attiecībā uz: godprātīgu un pārredzamu apstrādi; informāciju, ko sniedz sabiedrībai un datu subjektiem; kā arī cita starpā bērnu informēšanu un aizsardzību.
43. Vēl viena svarīga problēma attiecībā uz pārredzamību ir integrēta datu aizsardzība un datu aizsardzība pēc noklusējuma (kā prasīts 25. pantā). Šie principi prasa, lai datu pārziņi savās datu apstrādes darbībās un sistēmās iekļautu datu aizsardzības apsvērumus, nevis uzskatītu datu aizsardzību par pēdējā brīža atbilstības problēmu. 78. apsvēruma attiecas uz datu pārziņiem, kuri īsteno pasākumus, kas atbilst integrētas datu aizsardzības un datu aizsardzības pēc noklusējuma prasībām, tostarp pasākumus, kas ietver pārredzamību attiecībā uz personas datu funkcijām un apstrādi.
44. Atsevišķi kopīgu pārziņu jautājums ir saistīts arī ar datu subjektu informēšanu par riskiem, noteikumiem un aizsardzības pasākumiem. Saskaņā ar 26. panta 1. punktu kopīgiem pārziņiem pārredzamā veidā ir jānosaka savi attiecīgie pienākumi, lai izpildītu VDAR uzliktās saistības, jo īpaši attiecībā uz datu subjektu tiesību īstenošanu un datu pārziņu pienākumiem sniegt 13. un 14. pantā minēto informāciju. Saskaņā ar 26. panta 2. punktu

³⁵ Pamatnostādnes par automatizētu individuālu lēmumu pieņemšanu un profilēšanu Regulas 2016/679 izpratnē, WP 251.

³⁶ Tas attiecas uz lēmumu pieņemšanu, kas balstīta tikai uz automatizētu apstrādi, tostarp profilēšanu, kas rada tiesiskas sekas attiecībā uz datu subjektu vai arī līdzīgi būtiski ietekmē viņu.

³⁷ Šeit būtiskajā 60. apsvērumā ir teikts, ka "Turklāt datu subjektam vajadzētu būt informētam par profilēšanu un šādas profilēšanas sekām".

³⁸ Pamatnostādnes par datu aizsardzības ietekmes novērtējumu (DAIN) un to, vai apstrāde "var radīt augstu risku" Regulas 2016/679 izpratnē, WP 248 rev.1.

datu pārziņu vienošanās galveno saturu jādara pieejamu datu subjektiem. Citiem vārdiem sakot, datu subjektam ir jābūt pilnīgai skaidrībai par to, pie kura datu pārziņa viņš var vērsties, ja plāno īstenot vienu vai vairākas VDAR paredzētās tiesības³⁹.

Ar turpmāku apstrādi saistīta informācija

45. Gan 13., gan 14. pantā ir ietverts noteikums⁴⁰, saskaņā ar kuru datu pārzinim ir jāinformē datu subjekts, ja tas plāno turpmāk apstrādāt viņa personas datus citiem nolūkiem nekā tiem, kādiem šie dati tika vākti/iegūti. Šādā gadījumā "pārzinis pirms minētās turpmākās apstrādes informē datu subjektu par minēto citu nolūku un sniedz tam visu attiecīgo papildu informāciju, kā minēts 2. punktā". Šie noteikumi īpaši ievieš 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikto principu, ka personas dati tiek vākti konkrētos, skaidros un legītimos nolūkos, un to turpmāka apstrāde ar minētajiem nolūkiem *nesavietojamā* veidā ir aizliegta⁴¹. 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā daļā noteikts, ka turpmākā apstrāde arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēsturiskās pētniecības nolūkos vai statistikas nolūkos saskaņā ar 89. panta 1. punktu nav uzskatāma par nesavietojamu ar sākotnējiem nolūkiem. Ja personas datus turpmāk apstrādā nolūkos, kas ir *savietojami* ar sākotnējiem nolūkiem (6. panta 4. punktā sniegta informācija par šo jautājumu⁴²), piemēro 13. panta 3. punktu un 14. panta 4. punktu. Šajos pantos noteiktās prasības informēt datu subjektu par turpmāko apstrādi, atbalsta VDAR nostāju, ka datu subjektam vajadzētu pamatoti sagaidīt, ka personas datu vākšanas laikā un kontekstā tiek veikta apstrāde konkrētam nolūkam⁴³. Citiem vārdiem sakot, personas datu apstrādes nolūkam datu subjektu nevajadzētu pārsteigt nesagatavotu.
46. Regulas 13. panta 3. punktu un 14. panta 4. punktu, ciktāl tie attiecas uz "visu attiecīgo papildu informāciju, kā minēts 2. punktā", var interpretēt no pirmā acu uzmetiena, atstājot datu pārzinim noteiktu vērtējuma iespēju attiecībā uz datu apjomu un konkrētajām informācijas kategorijām attiecīgajā 2. punktā (t. i., attiecīgi 13. panta 2. punkts vai 14. panta 2. punkts), kas jāiesniedz datu subjektam. (61. apsvērumā tā minēta kā "cita vajadzīgā informācija"). Tomēr noklusējuma pozīcija ir tāda, ka jebkāda šajā punktā norādītā informācija būtu jāsniedz datu subjektam, izņemot gadījumus, kad viena vai vairākas informācijas kategorijas nepastāv vai nav piemērojamas.

---

³⁹ Saskaņā ar 26. panta 3. punktu neatkarīgi no kopīgo datu pārziņu vienošanās nosacījumiem atbilstīgi 26. panta 1. punktam datu subjekts saskaņā ar VDAR var īstenot savas tiesības attiecībā uz un pret katru no kopīgajiem datu pārziņiem.

⁴⁰ Regulas 13. panta 3. punktā un 14. panta 4. punktā, kas ir vienādi formulēti, izņemot vārdu "vākti", kas lietots 13. pantā un kas 14. pantā tiek aizstāts ar vārdu "iegūti".

⁴¹ Attiecībā uz šo principu skatīt, piemēram, 47., 50., 61., 156. un 158. apsvērumu; 6. panta 4. punkts un 89. pants.

⁴² Regulas 6. panta 4. punktā sniegts neizsmeļošs to faktoru saraksts, kas jāņem vērā, noskaidrojot, vai apstrāde citam nolūkam ir savietojama ar nolūku, kādam sākotnēji tika vākti personas dati, proti: saikni starp nolūkiem; kontekstu, kādā personas dati ir vākti; personas datu raksturu (jo īpaši to, vai ir apstrādātas īpašas personas datu kategorijas, vai to, vai ir apstrādāti personas dati, kas attiecas uz sodāmību un pārkāpumiem); paredzētās turpmākās apstrādes iespējamās sekas datu subjektiem; atbilstošu garantiju esamību.

⁴³ Skatīt 47. un 50. apsvērumu.

47. DG29 iesaka pārredzamības, godprātības un pārskatatbildības principu nodrošināšanas nolūkā pārziņiem apsvērt iespēju padarīt informāciju pieejamu datu subjektiem savā paziņojumā par personas datu aizsardzību attiecībā uz saderības analīzi, kas veikta saskaņā ar 6. panta 4. punktu⁴⁴, kad jaunas apstrādes nolūkā juridiskais pamats nav piekrišana vai valsts/ES tiesību akti. (Citiem vārdiem sakot, paskaidrojums par to, kā apstrāde citos nolūkos ir savietojama ar sākotnējo nolūku). Tas ļauj datu subjektiem apsvērt turpmākās apstrādes un sniegto garantiju saderību un lemt, vai īstenot savas tiesības, piem., tiesības uz apstrādes ierobežošanu vai cita starpā tiesības iebilst pret apstrādi⁴⁵. Ja pārziņi izvēlas šādu informāciju neiekļaut paziņojumā par personas datu aizsardzību, DG29 iesaka skaidri norādīt datu subjektiem, ka viņi var iegūt informāciju pēc pieprasījuma.
48. Ar datu subjektu tiesību īstenošanu ir saistīts arī laika jautājums. Kā uzsvērts iepriekš, informācijas savlaicīga sniegšana ir būtisks 13. un 14. pantā noteikto pārredzamības prasību elements un tas ir saistīts ar godprātīgas apstrādes jēdzienu. Informācija par *turpmāko apstrādi* jāsniedz "pirms minētās turpmākās apstrādes". DG29 nostāja ir tāda, ka starp paziņojuma sniegšanu un apstrādes uzsākšanu ir jābūt saprātīgam termiņam, tā vietā, lai nekavējoties uzsāktu apstrādi pēc tam, kad datu subjekti ir saņēmuši paziņojumu. Tas sniedz datu subjektiem pārredzamības principa praktiskās priekšrocības, nodrošinot tiem jēgpilnu iespēju apsvērt (un potenciāli īstenot savas tiesības attiecībā uz) turpmāko apstrādi. Saprātīgs termiņš būs atkarīgs no konkrētiem apstākļiem. Godprātības princips nosaka, ka, jo vairāk turpmākā apstrāde skar privātumu (vai jo mazāk paredzama tā ir), jo ilgāks periods ir jānosaka. Tāpat arī pārskatatbildības princips prasa, lai datu pārziņi spētu uzskatāmi parādīt, kā viņu lēmumi par šīs informācijas sniegšanas laiku ir attaisnojami apstākļos un kā vispārējais termiņš ir taisnīgs attiecībā pret datu subjektiem. (Skatīt arī iepriekšējās piezīmes saistībā ar saprātīgu termiņu noteikšanu, kas minēti iepriekš 30.-32. punktā.)

Vizualizācijas rīki

49. Svarīgi ir, lai VDAR pārredzamības princips tiktu īstenots, ne tikai izmantojot valodas saziņu (rakstisku vai mutisku). Attiecīgā gadījumā VDAR paredz vizualizācijas rīku (jo īpaši atsaucoties uz ikonām, sertifikācijas mehānismiem un datu aizsardzības zīmogiem un marķējumiem). 58. apsvērumā⁴⁶ norādīts, ka informācijas, kas adresēta sabiedrībai vai datu subjektiem, pieejamība ir īpaši svarīga tiešsaistes vidē⁴⁷.

Ikonas

---

⁴⁴ Atsauce uz to arī 50. apsvērumā.

⁴⁵ Kā minēts 63. apsvērumā, tas ļaus datu subjektam īstenot piekļuves tiesības, lai zinātu par apstrādi un pārliecinātos par tās likumīgumu.

⁴⁶ "Šādu informāciju var sniegt elektroniski, piemēram, darot to pieejamu sabiedrībai tīmekļa vietnē. Tas ir jo īpaši svarīgi situācijās, kad iesaistīto personu skaits un praksē izmantoto tehnoloģiju sarežģītība apgrūtina datu subjekta iespējas zināt un saprast, vai tiek vākti viņa personas dati, kas to dara un kādā nolūkā — kā piemēram, tiešsaistes reklāmas gadījumā."

⁴⁷ Šajā sakarā pārziņiem būtu jāņem vērā datu subjekti ar redzes traucējumiem (piem., daltonisms).

50. Regulas 60. apsvērumā ir paredzēts, ka informācija jāsniedz datu subjektam "apvienojumā" ar standartizētām ikonām, tādējādi ļaujot izmantot vairāku līmeņu pieeju. Tomēr ikonu izmantošanai nevajadzētu vienkārši aizstāt datu subjekta tiesību īstenošanai nepieciešamo informāciju, kā arī tās nedrīkst izmantot kā aizstājēju, lai izpildītu 13 un 14. pantā paredzētos datu pārziņa pienākumus. 12. panta 7. punktā ir paredzēts izmantot šādas ikonas, kurās norādīts, ka:

"Informāciju, kas datu subjektiem sniedzama, ievērojot 13. un 14. pantu, var sniegt apvienojumā ar standartizētām ikonām, lai viegli uztveramā, saprotamā un skaidri salasāmā veidā sniegtu jēgpilnu pārskatu par paredzēto apstrādi. Ja ikonas attēlo elektroniski, tās ir mašīnlasāmas."

51. Tā kā 12. panta 7. punktā teikts, ka "Ja ikonas attēlo elektroniski, tās ir mašīnlasāmas", tas liecina, ka var rasties situācijas, kad ikonas netiek attēlotas elektroniski,⁴⁸ piemēram, ikonas fiziskajos dokumentos, *IoT* ierīcēs vai *IoT* ierīču iepakojumā, paziņojumos publiskās vietās par bezvadu interneta izsekošanu, QR kodos un CCTV paziņojumos.
52. Ir skaidrs, ka ikonu izmantošanas mērķis ir uzlabot pārredzamību datu subjektiem, potenciāli samazinot nepieciešamību pēc liela apjoma rakstiskas informācijas, kas datu subjektam ir jāuzrāda. Tomēr ikonu lietderība datu subjektiem saskaņā ar 13. un 14. pantā pieprasītās informācijas efektīvā nodošanā ir atkarīga no to simbolu/attēlu standartizācijas, kuri tiek izmantoti visā ES un atzīti par šīs informācijas apzīmējumu. Šajā sakarā VDAR uzliek Komisijai atbildību par ikonu koda izstrādi, bet galu galā Eiropas Datu aizsardzības kolēģija pēc Komisijas pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas var sniegt Komisijai atzinumu par šādām ikonām⁴⁹. DG29 atzīst, ka saskaņā ar 166. apsvērumu ikonu koda izstrādei vajadzētu būt vērstai uz pierādījumiem balstītu pieeju, un pirms šādas standartizācijas būs nepieciešams veikt plašus pētījumus sadarbībā ar nozares pārstāvjiem un plašāk jāinformē sabiedrība par ikonu efektivitāti šajā sakarā.

Sertifikācijas mehānismi, zīmogi vai marķējumi

---

⁴⁸ VDAR nav sniegta termina "mašīnlasāma" definīcija, taču Direktīvas 2013/37/ES 21. apsvērumā "mašīnlasāma" definēts šādi:

"datnes formātā, kas ir strukturēta tā, lai lietojumprogramma viegli varētu tajā noteikt, atpazīt un atlasīt no tā specifiskus datus. Datnēs šifrēti dati, kas strukturēti mašīnlasāmā formātā, ir mašīnlasāmi dati. Mašīnlasāmi formāti var būt gan atvērti formāti, gan komerciāli formāti; tiem var būt un var nebūt formāli standarti. Datnes formātā šifrēti dokumenti, kuru automatiskā apstrāde ir ierobežota, jo datus no šiem dokumentiem nav iespējams atlasīt vai ir sarežģīti to izdarīt, nebūtu jāuzskata par dokumentiem mašīnlasāmā formātā. Attiecīgos gadījumos dalībvalstīm būtu jāveicina atvērtu mašīnlasāmu formātu lietošana."

⁴⁹ Saskaņā ar 12. panta 8. punktu Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 92. pantu, lai noteiktu informāciju, kas sniedzama, izmantojot ikonas, un procedūras standartizētu ikonu nodrošināšanai. 166. apsvērumā (kas attiecas uz Komisijas deleģētajiem aktiem kopumā) tiek sniegtas norādes, paredzot, ka Komisijai, veicot sagatavošanas darbus, ir jārīko atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Tomēr Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai (EDAK) arī ir svarīga konsultatīva loma saistībā ar ikonu standartizāciju, jo 70. panta 1. punkta r) apakšpunktā noteikts, ka EDAK pēc savas iniciatīvas vai attiecīgā gadījumā pēc Komisijas pieprasījuma sniedz Komisijai atzinumu par ikonām.

53. Papildus standartizētu ikonu izmantošanai VDAR (42. pants) arī paredzēts izmantot datu aizsardzības sertifikācijas mehānismus, datu aizsardzības zīmogus un marķējumus, lai pierādītu, ka datu pārziņi un apstrādātāji ievēro VDAR prasības, un uzlabotu pārredzamību datu subjektiem⁵⁰. DG29 savlaicīgi izdos pamatnostādnes par sertifikācijas mehānismiem.

Datu subjektu tiesību īstenošana

54. Pārredzamība uzliek datu pārziņiem trīskāršus pienākumus, ciktāl tas attiecas uz datu subjektu tiesībām saskaņā ar VDAR, jo tiem⁵¹:
- sniegt datu subjektiem informāciju par viņu tiesībām⁵² (kā prasīts 13. panta 2. punkta b) apakšpunktā un 14. panta 2. punkta c) apakšpunktā);
  - ievērot pārredzamības principu (t. i., attiecībā uz saziņas kvalitāti, kā noteikts 12. panta 1. punktā), sazinoties ar datu subjektiem saistībā ar viņu tiesībām saskaņā ar 15.-22. pantu un 34. pantu; un
  - veicināt datu subjektu tiesību īstenošanu saskaņā ar 15.-22. pantu.
55. VDAR prasības attiecībā uz šo tiesību īstenošanu un nepieciešamās informācijas raksturs ir paredzētas, lai datu subjektam nodrošinātu *jēgpilnu pozīciju* savu tiesību aizstāvībai un datu pārziņu saukšanai pie atbildības par viņu personas datu apstrādi. 59. apsvērumā uzsvērts, ka "būtu jāparedz kārtība, kas datu subjektam atvieglotu savu tiesību īstenošanu" un datu pārziņim būtu "jānodrošina arī līdzekļi, ar kuriem pieprasījumus var izdarīt elektroniski, īpaši gadījumos, kad personas datus apstrādā, izmantojot elektroniskus līdzekļus". Datu pārziņa paredzētajai kārtībai, kādā datu subjektiem jāīsteno savas tiesības, vajadzētu būt atbilstoši pārziņa un datu subjekta attiecību kontekstam un saskarei. Lai to panāktu, datu pārziņis, iespējams, vēlēties paredzēt vienu vai vairākas dažādas tiesību izmantošanas kārtības, kas atspoguļo dažādos veidus, kādos datu subjekti saskaras ar minēto datu pārziņi.

Piemērs

Veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējs savā tīmekļa vietnē izmanto elektronisku veidlapu, kā arī papīra veidlapas savās ārstniecības klīnikās, lai atvieglotu personas datu piekļuves pieprasījumu iesniegšanu gan tiešsaistē, gan personīgi. Kaut arī tiek nodrošināta šāda kārtība, veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējs joprojām pieņem piekļuves pieprasījumus, kas iesniegti citādi (piemēram, vēstulē un pa e-pastu), un nodrošina īpašu kontaktpunktu (kam var piekļūt pa e-pastu un pa tālruni), lai palīdzētu datu subjektiem īstenot savas tiesības.

⁵⁰ Skatīt atsauci 100. apsvērumā.

⁵¹ Saskaņā ar VDAR Pārredzamības un izmantošanas kārtības iedaļu sadaļā par Datu subjektu tiesībām (III nodaļas 1. iedaļa, proti, 12. pants).

⁵² Piekļuve, labošana, dzēšana, apstrādes ierobežošana, iebildumi pret apstrādi, pārnesamība.

Izņēmumi pienākumam sniegt informāciju

13. panta izņēmumi

56. Vienīgais izņēmums attiecībā uz datu pārziņa 13. pantā noteiktajiem pienākumiem, personas datus vācot tieši no datu subjekta, piemērojams gadījumos, “ja un ciktāl datu subjekta rīcībā jau ir attiecīgā informācija”⁵³. Pārskatatbildības princips prasa, lai datu pārziņi uzskatāmi parādītu (un dokumentētu), kāda informācija jau ir datu subjekta rīcībā, kā un kad tā saņemta, un ka kopš tā laika nav notikušas nekādas izmaiņas, kas padarītu to par novecojušu. Turklāt vārda “ciktāl” izmantošana 13. panta 4. punktā skaidri norāda, ka pat tad, ja datu subjektam iepriekš tikušas sniegtas noteiktas 13. pantā minētās informācijas kategorijas, datu pārzinim joprojām ir pienākums papildināt šo informāciju, lai nodrošinātu, ka datu subjekta rīcībā ir pilnīgs 13. panta 1. un 2. punktā minētais informācijas kopums. Turpmāk sniegts paraugprakses piemērs attiecībā uz ierobežoto veidu, kādā būtu interpretējams 13. panta 4. punkta izņēmums.

Piemērs

Persona parakstās uz tiešsaistes e-pasta pakalpojumu un saņem reģistrācijas brīdī visu nepieciešamo informāciju, kas prasīta 13. panta 1. un 2. punktā. Pēc sešiem mēnešiem datu subjekts, izmantojot e-pasta pakalpojumu sniedzēju, aktivizē saistīto tūlītējās ziņojumapmaiņas funkcionalitāti un šim nolūkam norāda savu mobilā tālruņa numuru. Pakalpojuma sniedzējs sniedz datu subjektam konkrētu 13. panta 1. un 2. punktā prasīto informāciju par tālruņa numura apstrādi (piem., apstrādes nolūku un juridisko pamatu, saņēmējus, glabāšanas periodu), bet nesniedz citu informāciju, kura šīs personas rīcībā bija jau pirms sešiem mēnešiem, un kas kopš tā laika nav mainījusies (piem., pārziņa un datu aizsardzības speciālista identitāte un kontaktinformācija, informācija par datu subjektu tiesībām un tiesībām iesniegt sūdzību attiecīgajai uzraudzības iestādei). Tomēr paraugprakses gadījumā atkal būtu jāsniedz pilnīgs informācijas kopums datu subjektam, savukārt datu subjektam būtu arī jāspēj vienkārši noteikt, kura šeit ietvertā informācija ir jauna. Jaunā apstrāde tūlītējās ziņojumapmaiņas pakalpojuma vajadzībām var ietekmēt datu subjektu tādā veidā, kas var likt tam meklēt iespēju īstenot tiesības, par kādām viņš, iespējams, ir aizmirsis, ka ticis informēts pirms sešiem mēnešiem. Visas informācijas sniegšana atkal palīdz nodrošināt, ka datu subjekts ir informēts par to, kā tiek izmantoti viņu dati un kādas ir viņa tiesības.

---

⁵³ Regulas 13. panta 4. punkts.

14. panta izņēmumi

57. Regulas 14. pantā tiek izklāstīts daudz plašāks izņēmumu kopums attiecībā uz datu pārziņa pienākumu sniegt informāciju, ja personas dati nav iegūti no datu subjekta. Parasti šos izņēmumus būtu jāinterpretē un jāpiemēro šauri. Papildus apstākļiem, kad datu subjekta rīcībā jau ir attiecīgā informācija (14. panta 5. punkta a) apakšpunkts), 14. panta 5. punktā, tiek pieļauti arī šādi izņēmumi:
- šādas informācijas sniegšana nav iespējama vai tā prasītu nesamērīgi lielas pūles, jo īpaši attiecībā uz apstrādi arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēsturiskās pētniecības nolūkos vai statistikas nolūkos, vai ciktāl tas varētu neļaut vai būtiski traucēt sasniegt minētās apstrādes mērķus;
  - iegūšana vai izpaušana ir skaidri paredzēta Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos, kuri ir piemērojami pārzinim un kuros ir paredzēti atbilstoši pasākumi datu subjekta leģitīmo interešu aizsardzībai; vai
  - ir jāsaglabā personas datu konfidencialitāte, ievērojot dienesta noslēpuma glabāšanas pienākumu, ko reglamentē ar valsts vai ES tiesību aktiem (ieskaitot statūtos noteiktu pienākumu glabāt noslēpumu).

Nav iespējams, saistīts ar nesamērīgi lielām pūlēm un būtiski traucē sasniegt mērķus

58. Regulas 14. panta 5. punkta b) apakšpunktā norādītas trīs atsevišķas situācijas, kad netiek piemērots pienākums sniegt 14. panta 1., 2. un 4. punktā norādīto informāciju:
- i) ja tas nav iespējams (jo īpaši arhivēšanas, zinātniskās/vēsturiskās pētniecības vai statistikas nolūkos);
  - ii) tas prasītu nesamērīgi lielas pūles (jo īpaši arhivēšanas, zinātniskās/vēsturiskās pētniecības vai statistikas nolūkos); vai
  - iii) ja, sniedzot 14. panta 1. punktā prasīto informāciju, apstrādes mērķu sasniegšana kļūtu neiespējamu vai tiktu nopietni kavēta šo apstrādes mērķu sasniegšana.

"Nav iespējams"

59. Situācija, kurā saskaņā ar 14. panta 5. punkta b) apakšpunktu "nav iespējams" sniegt informāciju ir situācija "visu vai neko", jo kaut kas vai nu ir, vai nav iespējams; nepastāv neiespējamības pakāpes. Tādējādi, ja datu pārzinis cenšas paļauties uz šo atbrīvojumu no pienākuma izpildes, tam ir uzskatāmi jāparāda fakti, kas faktiski *liedz* viņam sniegt attiecīgo informāciju datu subjektiem. Ja pēc noteikta laikposma faktori, kas izraisīja "neiespējamību", vairs nepastāv un kļūst iespējams sniegt informāciju datu subjektiem, datu pārzinim tas būtu nekavējoties jā dara. Praksē būs ļoti nedaudzas situācijas, kad datu pārzinis var uzskatāmi parādīt, ka sniegt informāciju datu subjektiem faktiski nav iespējams. Tas redzams turpmāk sniegtajā piemērā.

Piemērs

Datu subjekts reģistrējas pēcapmaksas tiešsaistes abonēšanas pakalpojumam. Pēc reģistrācijas datu pārzinis vāc no kredītreitingu aģentūras kredītinformāciju par datu subjektu, lai izlemtu, vai sniegt pakalpojumu. Saskaņā ar pārziņa protokolu par šo kredītinformācijas vākšanu datu subjekti ir jāinformē trīs dienu laikā pēc vākšanas saskaņā ar 14. panta 3. punkta a) apakšpunktu. Tomēr datu subjekta adrese un tālruna numurs nav reģistrēti publiskajos reģistros (datu subjekts faktiski dzīvo ārzemēs). Reģistrējoties pakalpojumam, datu subjekts nenorādīja e-pasta adresi vai norādītā e-pasta adrese ir nederīga. Pārzinis konstatē, ka nav iespējams tieši sazināties ar datu subjektu. Tomēr šajā gadījumā pārzinis pirms reģistrācijas var iesniegt informāciju par kredītinformācijas vākšanu savā tīmekļa vietnē. Šajā gadījumā nebūtu iespējams sniegt informāciju atbilstīgi 14. pantam.

Neiespējamība norādīt datu avotu

60. Regulas 61. apsvērumā noteikts, ka "Ja datu subjektam nevar norādīt personas datu avotu tā iemesla dēļ, ka ir izmantoti dažādi avoti, būtu jāsniedz vispārīga informācija". Prasība sniegt datu subjektiem informāciju par viņu personas datu avotu tiek atcelta tikai tādā gadījumā, kad sniegšana nav iespējama, jo dažādus personas datus, kas attiecas uz vienu un to pašu datu subjektu, nevar attiecināt uz konkrētu avotu. Piemēram, tikai fakts, ka datu pārzinis, kurš izmanto vairāk nekā vienu avotu, ir apkopojis datu bāzi, kurā ir vairāku datu subjektu personas dati, nav pietiekams, lai šo prasību atceltu, ja ir iespējams (kaut arī laikietilpīgi vai apgrūtināti) identificēt avotu, no kura iegūti individuālie datu subjektu personas dati. Ņemot vērā integrētās datu aizsardzības un datu aizsardzības pēc noklusējuma prasības,⁵⁴ apstrādes sistēmās no pašiem pamatiem būtu jāiekļauj pārredzamības mehānismi, lai visus avotus, no kuriem organizācija saņem personas datus, varētu izsekot un izsekot līdz to avotam jebkurā datu apstrādes cikla posmā (skatīt iepriekš 43. punktu).

"Nesamērīgi lielas pūles"

61. Saskaņā ar 14. panta 5. punkta b) apakšpunktu tāpat kā "neiespējamības" situācija, tā arī "nesamērīgi lielas pūles" var tikt piemērotas apstrādei "arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēsturiskās pētniecības nolūkos, vai statistikas nolūkos, ievērojot 89. panta 1. punktā minētos nosacījumus un garantijas". 62. apsvērumā arī minēti šie mērķi kā gadījumi, kad informācijas sniegšana datu subjektam saistītos ar nesamērīgi lielām pūlēm, un šajā sakarā būtu jāņem vērā datu subjektu skaits, datu vecums un jebkādas pieņemtās atbilstošās garantijas. Ņemot vērā 62. apsvērumā un 14. panta 5. punkta b) apakšpunktā minēto uzsvāru uz arhivēšanas, pētniecības un statistikas nolūkiem attiecībā uz šī atbrīvojuma piemērošanu, DG29 nostāja ir tāda, ka uz šo izņēmumu nevajadzētu atsaukties *regulāri* tiem datu pārziņiem, kuri neveic personas datu apstrādi arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēsturiskās pētniecības nolūkos

---

⁵⁴ Regulas 25. pants.

vai statistikas nolūkos. DG29 uzsver faktu, ka gadījumā, kad šie ir izvirzītie nolūki, joprojām jāievēro 89. panta 1. punktā izklāstītie nosacījumi un informācijas sniegšanai ir jārada nesamērīgi lielas pūles.

62. Nosakot, kas saskaņā ar 14. panta 5. punkta b) apakšpunktu var būt neiespējami vai nesamērīgi lielas pūles, ir būtiski, lai saskaņā ar 13. pantu nepastāv pielīdzināmi atbrīvojumi (ja personas datus vāc no datu subjekta). Vienīgā atšķirība starp 13. un 14. panta situāciju ir tāda, ka pēdējā gadījumā personas dati netiek vākti no datu subjekta. No tā izriet, ka neiespējamība vai nesamērīgi lielas pūles parasti rodas tādu apstākļu dēļ, kuri nav piemērojami, ja personas datus vāc no datu subjekta. Citiem vārdiem sakot, neiespējamībai vai nesamērīgi lielām pūlēm jābūt tieši saistītam ar faktu, ka personas dati tika iegūti no cita avota, kas nav datu subjekts.

Piemērs

Lielā lielpilsētas slimnīcā tiek prasīts, lai visi pacienti, kuri ierodas uz dienas procedūrām, ilgtermiņa uzņemšanu un pieņemšanu pie speciālista, aizpildītu pacienta informācijas veidlapu, kurā jānorāda dati par diviem tuviniekiem (datu subjekti). Ņemot vērā to, ka slimnīcā katru dienu apgrozās ļoti liels pacientu skaits, slimnīcai būtu nesamērīgi lielas pūles sniegt informāciju atbilstīgi 14. pantam par visām personām, kuras katru dienu slimnieku aizpildītajās veidlapās tiek norādītas kā tuvinieki.

63. Iepriekš 62. apsvērumā minētie faktori (datu subjektu skaits, datu vecums un veiktie atbilstošie aizsardzības pasākumi) var norādīt uz problēmu veidiem, kā rezultātā datu pārzinim jāpieliek nesamērīgi lielas pūles, lai sniegtu datu subjektam attiecīgo 14. pantā paredzēto informāciju.

Piemērs

Vēstures pētnieki, kuri vēlas izsekot ciltsrakstiem, pamatojoties uz uzvārdiem, netieši iegūst lielu datu kopu, kas attiecas uz 20 000 datu subjektu. Tomēr datu kopums tika vākts pirms 50 gadiem, kopš tā laika nav atjaunināts, un tajā nav nekādas kontaktinformācijas. Ņemot vērā datu bāzes apjomu un jo īpaši datu vecumu, pētniekiem sagādātu nesamērīgi lielas pūles mēģināt individuāli izsekot datu subjektus, lai sniegtu viņiem 14. pantā paredzēto informāciju.

64. Ja datu pārzinis vēlas atsaukties uz 14. panta 5. punkta b) apakšpunktā minēto izņēmumu, pamatojoties uz to, ka informācijas sniegšana prasītu nesamērīgi lielas pūles, viņam būtu jāveic samērīguma pārbaude, lai novērtētu datu pārzinim radītās pūles, sniedzot informāciju datu subjektam, attiecībā pret ietekmi un sekām datu subjektam, ja viņam vai viņai šī informācija netiek sniegta. Šo novērtējumu datu pārzinim būtu jādokumentē atbilstīgi saviem pārskatatbildības pienākumiem. Šādā gadījumā 14. panta 5. punkta b) apakšpunktā ir noteikts, ka pārzinim ir jāveic atbilstoši pasākumi, lai aizsargātu datu subjekta tiesības, brīvības un leģitīmās intereses. Tas vienlīdz attiecas uz gadījumiem, kad datu pārzinis konstatē, ka informācijas sniegšana nav iespējama vai, visticamāk, būtu neiespējama, vai

būtiski kavēs apstrādes mērķu sasniegšanu. Viens atbilstošs pasākums, kā norādīts 14. panta 5. punkta b) apakšpunktā, ir tas, ka pārziņiem vienmēr jāpadara šī informācija publiski pieejama. Pārzinis to var izdarīt vairākos veidos, piemēram, ievietojot informāciju savā tīmekļa vietnē vai aktīvi publicējot informāciju laikrakstā vai uz plakātiem savās telpās. Citi atbilstoši pasākumi papildus informācijas publiskošanai būs atkarīgi no apstrādes apstākļiem, bet tie var ietvert: datu aizsardzības ietekmes novērtējumu veikšanu; pseidonimizācijas metožu piemērošanu datiem; savākto datu un glabāšanas perioda minimizēšanu; un tehnisko un organizatorisko pasākumu ieviešanu, lai nodrošinātu augstu drošības līmeni. Turklāt var rasties situācijas, kad datu pārzinis apstrādā personas datus, kuriem nav nepieciešama datu subjekta identifikācija (piemēram, pseidonimizēti dati). Šādos gadījumos var būt nozīme arī 11. panta 1. punktam, jo tajā ir noteikts, ka datu pārzinim nav pienākuma uzturēt, iegūt vai apstrādāt papildu informāciju, lai identificētu datu subjektu vienīgi nolūkā nodrošināt atbilstību VDAR.

Būtiski kavēta mērķu sasniegšana

65. Pēdējā situācija, uz kuru attiecas 14. panta 5. punkta b) apakšpunkts, ir gadījums, kad datu pārziņa informācijas sniegšana datu subjektam saskaņā ar 14. panta 1. punktu padara apstrādes mērķu sasniegšanu neiespējamu vai to nopietni kavē. Atsaucoties uz šo izņēmumu, datu pārziņiem ir uzskatāmi jāparāda, ka 14. panta 1. punktā paredzētās informācijas sniegšana viena pati atceltu apstrādes mērķus. Jo īpaši, atsaukšanās uz šo 14. panta 5. punkta b) apakšpunkta aspektu nozīmē, ka datu apstrāde atbilst visiem 5. pantā izklāstītajiem principiem, un vissvarīgākais — jebkādos apstākļos personas datu apstrāde ir godprātīga un tai ir juridisks pamats.

Piemērs

Bankai A tiek piemērota obligāta prasība saskaņā ar tiesību aktiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā ziņot par aizdomīgām darbībām saistībā ar šajā bankā turētajiem kontiem attiecīgajai finanšu tiesībaizsardzības iestādei. Banka A saņem informāciju no Bankas B (citā dalībvalstī) par to, ka konta turētājs ir uzdevis tai pārskaitīt naudu uz citu kontu Bankā A, kas raisa aizdomas. Banka A nodod šos datus par tās konta turētāju un aizdomīgām darbībām attiecīgajai finanšu tiesībaizsardzības iestādei. Saskaņā ar attiecīgajiem tiesību aktiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā ziņotājas bankas sniegts brīdinājums konta turētājam, ka tam var tikt piemērota regulatīva izmeklēšana, ir noziedzīgs nodarījums. Šādā situācijā 14. panta 5. punkta b) apakšpunkts ir piemērojams, jo datu subjekta (konta turētāja Bankā A) informēšana par konta turētāja personas datu, kas iegūti no Bankas B, apstrādi atbilstīgi 14. pantam nopietni apdraudētu tiesību aktu mērķus, kas ietver šādu brīdinājumu novēršanu. Tomēr, atverot kontu, visiem kontu turētājiem ir jāiesniedz vispārēja informācija, lai personas datus varētu apstrādāt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas nolūkos.

66. Regulas 14. panta 5. punkta c) apakšpunkts ļauj atcelt 14. panta 1., 2. un 4. punktā ietvertās informēšanas, ciktāl personas datu iegūšana vai izpaušana "ir skaidri paredzēta Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos, kuri ir piemērojami pārzinim". Šis atbrīvojums ir atkarīgs no tā, vai attiecīgajā likumā ir paredzēti "atbilstoši pasākumi datu subjekta leģitīmo interešu aizsardzībai". Šādam likumam tieši jāattiecas uz datu pārzini, un attiecīgo datu iegūšanai vai izpaušanai vajadzētu būt datu pārzinim obligātai. Tādējādi datu pārzinim jāspēj uzskatāmi parādīt, kā uz viņu attiecas attiecīgais likums, un viņam ir pienākums iegūt vai izpaust attiecīgos personas datus. Kaut arī Savienības vai dalībvalstu tiesību akti veido šādu likumu tā, lai tiktu nodrošināti "atbilstoši pasākumi datu subjekta leģitīmo interešu aizsardzībai", datu pārzinim būtu jānodrošina (un jāspēj uzskatāmi parādīt), ka viņa veiktā personas datu iegūšana vai izpaušana atbilst šiem pasākumiem. Turklāt datu pārzinim būtu jādara zināms datu subjektiem, ka viņš iegūst vai izpauž personas datus saskaņā ar attiecīgo likumu, ja vien nav juridiska aizlieguma, kas datu pārzinim neļauj šādi rīkoties. Tas ir saskaņā ar VDAR 41. apsvērumu, kurā noteikts, ka juridiskajam pamatam vai leģislatīvam pasākumam vajadzētu būt skaidram un precīzam un personām, uz kurām tas attiecas, vajadzētu spēt paredzēt tā piemērošanu saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru. Tomēr 14. panta 5. punkta c) apakšpunkts netiks piemērots gadījumos, kad datu pārzinim ir pienākums iegūt datus *tieši no datu subjekta*, un šādā gadījumā tiks piemērots 13. pants. Tādā gadījumā vienīgais atbrīvojums saskaņā ar VDAR, atbilstoši kuram pārzinim nav pienākuma sniegt datu subjektam informāciju par apstrādi, ir 13. panta 4. punktā noteiktais (t. i., gadījumos un ciktāl datu subjekta rīcībā jau ir šī informācija). Tomēr, kā norādīts turpmāk 68. punktā, valsts līmenī, dalībvalstis saskaņā ar 23. pantu var arī pieņemt tiesību aktus par papildu īpašiem ierobežojumiem attiecībā uz tiesībām uz pārredzamību saskaņā ar 12. pantu un uz 13. un 14. pantā minēto informāciju.

Piemērs

Nodokļu iestādei saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pienākums iegūt informāciju par darbinieku algām no viņu darba devējiem. Personas dati netiek iegūti no datu subjektiem, tāpēc uz nodokļu iestādi attiecas 14. panta prasības. Tā kā nodokļu iestādes veiktā personas datu iegūšana no darba devējiem ir skaidri noteikta likumā, 14. pantā minētās informēšanas prasības šajā gadījumā uz nodokļu iestādi neattiecas.

Konfidencialitāte, pamatojoties uz pienākumu neizpaust dienesta noslēpumu

67. Regulas 14. panta 5. punkta d) apakšpunktā datu pārziņiem ir paredzēts atbrīvojums attiecībā uz informācijas sniegšanas prasību, ja ir jāsaglabā personas datu "konfidencialitāte, ievērojot dienesta noslēpuma glabāšanas pienākumu, ko reglamentē ar Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, ieskaitot statūtos noteiktu pienākumu glabāt noslēpumu". Ja datu pārzinis vēlas atsaukties uz šo atbrīvojumu, tam jāspēj uzskatāmi parādīt, ka viņš ir pienācīgi identificējis šādu atbrīvojumu, un parādīt, kā pienākums

nodrošināt dienesta noslēpumu glabāšanu tieši attiecas uz datu pārzini veidā, kas aizliedz datu pārzinim sniegt datu subjektam visu 14. panta 1., 2. un 4. punktā noteikto informāciju.

Piemērs

Ārstam (datu pārzinim) ir pienākums neizpaust profesionālo noslēpumu attiecībā uz viņa pacientu medicīnisko informāciju. Paciente (attiecībā uz kuru tiek piemērots pienākums ievērot dienesta noslēpumu) sniedz ārstam informāciju par viņas veselību saistībā ar ģenētisku saslimšanu, kas skar arī vairākus viņai tuvus radniekus. Paciente arī sniedz ārstam konkrētus personas datus par saviem radniekiem (datu subjektiem), kuriem ir šī pati saslimšana. Ārstiem nav pienākuma sniegt šiem radniekiem 14. pantā paredzēto informāciju, jo piemēro 14. panta 5. punkta d) apakšpunktā minēto atbrīvojumu. Ja ārsts sniegtu 14. pantā paredzēto informāciju radniekiem, tiktu pārkāpts dienesta noslēpuma glabāšanas pienākums, kas viņam jāievēro attiecībā uz saviem pacientiem.

Datu subjektu tiesību ierobežojumi

68. Regulas 23. pantā paredzēts, ka dalībvalstis (vai ES) pieņem tiesību aktus par papildu ierobežojumiem datu subjektu tiesību darbības jomā attiecībā uz pārredzamību un datu subjektu materiālajām tiesībām⁵⁵, ja šādi pasākumi ievēro pamattiesību un pamatbrīvību būtību un ir nepieciešami un samērīgi, lai nodrošinātu vienu vai vairākus no 23. panta 1. punkta a)-j) apakšpunktā norādītajiem desmit mērķiem. Ja šādi valsts pasākumi mazina vai nu konkrētās datu subjekta tiesības, vai arī vispārējos pārredzamības pienākumus, kas pretējā gadījumā datu pārzinim būtu piemērojami saskaņā ar VDAR, datu pārzinim vajadzētu spēt uzskatāmi parādīt, kā uz to attiecas valsts tiesību normas. Kā noteikts 23. panta 2. punkta h) apakšpunktā, leģislatīvā pasākumā jāiekļauj norma par datu subjekta tiesībām tikt informētam par viņa tiesību ierobežošanu, ja vien šāda informēšana nevar kaitēt ierobežojuma mērķim. Atbilstoši iepriekšminētajam un saskaņā ar godprātības principu datu pārzinim būtu arī jāinformē datu subjekti par to, ka viņš atsaucas (vai arī atsauksies, ja tiks īstenotas konkrētas datu subjekta tiesības) uz šādu *valsts leģislatīvu ierobežojumu* attiecībā uz datu subjektu tiesību īstenošanu vai pārredzamības pienākumu, ja vien tas nekaitēs leģislatīva ierobežojuma mērķim. Tādēļ pārredzamības nolūkos nepieciešams, lai datu pārzinim sniegtu datu subjektiem pienācīgu sākotnējo informāciju par viņu tiesībām un jebkādam īpašam atrunām attiecībā uz tiesībām, uz kurām pārzinis var mēģināt atsaukties, lai iespējama ierobežojums datu subjektu nepārsteigtu nesagatavotu, jo īpaši, ja subjekti vēlāk mēģina to īstenot attiecībā pret pārzini. Attiecībā uz pseidonimizāciju un datu minimizāciju, un, ciktāl datu pārzinim var atsaukties uz VDAR 11. pantu, DG29 jau iepriekš Atzinumā 3/2017⁵⁶ apstiprināja, ka VDAR 11. pants būtu

⁵⁵ Kā noteikts 12.-22. pantā un 34. pantā, kā arī 5. pantā, ciktāl tā noteikumi atbilst 12.-22. pantā paredzētajām tiesībām un pienākumiem.

⁵⁶ Atzinums 03/2017 par personas datu apstrādi sadarbīgo intelektisko transporta sistēmu (C-ITS) kontekstā — skatīt 4.2. punktu.

jāinterpretē kā patiesas datu minimizācijas izpildes veids, neierobežojot datu subjektu tiesību īstenošanu, un datu subjekta tiesību īstenošanai ir jābūt iespējamai, izmantojot datu subjektam sniegto papildu informāciju.

69. Turklāt atbilstīgi 85. pantam dalībvalstīm ar likumu jāaskaņo datu aizsardzība ar tiesībām uz vārda un informācijas brīvību. Tas cita starpā prasa, lai dalībvalstis paredzētu atbilstošus atbrīvojumus vai atkāpes no dažiem VDAR noteikumiem (tostarp no 12.-14. pantā minētajām pārredzamības prasībām) attiecībā uz žurnālistikas vajadzībām un akadēmiskās, mākslinieciskās vai literārās izpausmes vajadzībām veiktu apstrādi, ja tādi ir nepieciešami abu tiesību saskaņošanai.

Pārredzamība un datu aizsardzības pārkāpumi

70. DG29 ir izstrādājusi atsevišķas pamatnostādnes par datu aizsardzības pārkāpumiem⁵⁷, taču, ievērojot šīs pamatnostādnes, datu pārziņa pienākumiem attiecībā uz datu subjekta informēšanu par datu aizsardzības pārkāpumiem pilnībā jāatbilst 12. pantā noteiktajām pārredzamības prasībām⁵⁸. Saziņai par datu aizsardzības pārkāpumu jāatbilst tām pašām prasībām, kas iepriekš sīki izklāstītas (jo īpaši attiecībā uz skaidras un vienkāršas valodas lietojumu) un kas attiecas uz jebkuru citu saziņu ar datu subjektu saistībā ar viņa tiesībām vai saistībā ar informācijas nodošanu atbilstīgi 13. un 14. pantam.

---

⁵⁷ Pamatnostādnes par ziņošanu par datu aizsardzības pārkāpumiem saskaņā ar Regulu 2016/679, WP 250.

⁵⁸ Tas skaidri norādīts 12. panta 1. punktā, kas īpaši atsaucas uz "(..) visu 15.–22. pantā **un 34. pantā** minēto saziņu attiecībā uz apstrādi (..)" (izcēlums pievienots).

Pielikums

Informācija, kas sniedzama datu subjektam saskaņā ar 13. un 14. pantu

Vajadzīgās informācijas tips	Attiecīgais pants (ja personas dati tiek vākti tieši no datu subjekta)	Attiecīgais pants (ja personas dati netiek iegūti no datu subjekta)	DG29 piezīmes par informācijas prasību
Pārziņa un attiecīgā gadījumā viņu pārstāvja identitāte un kontaktinformācija ⁵⁹	13. panta 1. punkta a) apakšpunkts	14. panta 1. punkta a) apakšpunkts	Šai informācijai būtu jāļauj viegli identificēt pārzini un vēlams, lai to būtu iespējams izmantot dažādu formu saziņai ar datu pārzini (piem., tālruņa numurs, e-pasts, pasta adrese u. c.).
Attiecīgā gadījumā — datu aizsardzības speciālista kontaktinformācija	13. panta 1. punkta b) apakšpunkts	14. panta 1. punkta b) apakšpunkts	Skatīt DG29 pamatnostādnes par datu aizsardzības speciālistiem. ⁶⁰
Apstrādes nolūki un juridiskais pamats	13. panta 1. punkta c) apakšpunkts	14. panta 1. punkta c) apakšpunkts	Papildus apstrādes nolūku, kādiem paredzēti personas dati, noteikšanai ir jānorāda attiecīgais juridiskais pamats atbilstīgi 6. pantam. Attiecībā uz īpašām personas datu kategorijām būtu jāprecizē attiecīgā 9. panta norma (un attiecīgā gadījumā piemērojamie Savienības vai dalībvalsts tiesību akti, saskaņā ar kuriem dati tiek apstrādāti). Ja saskaņā ar 10. pantu tiek apstrādāti personas dati par sodāmību vai noziedzīgiem nodarījumiem, vai ar tiem saistītajiem drošības

⁵⁹ Kā definēts VDAR 4. panta 17. punktā (un minēts 80. apsvērumā), "pārstāvis" ir fiziska vai juridiska persona, kura veic uzņēmējdarbību Savienībā un kuru pārzinis vai apstrādātājs ir iecēlis rakstiski saskaņā ar 27. pantu, un kura pārstāv pārzini vai apstrādātāju saistībā ar to attiecīgajiem pienākumiem, kas paredzēti VDAR. Šis pienākums ir piemērojams, ja saskaņā ar 3. panta 2. punktu pārzinis vai apstrādātājs neveic uzņēmējdarbību ES, bet apstrādā ES datu subjektu personas datus, un apstrāde attiecas uz preču vai pakalpojumu piedāvāšanu vai ES datu subjektu uzvedības novērošanu.

⁶⁰ Pamatnostādnes par datu aizsardzības speciālistiem, WP243 rev.01, pēdējo reizi pārskatītas un pieņemtas 2017. gada 5. aprīlī.

			līdzekļiem, pamatojoties uz 6. panta 1. punktu, attiecīgā gadījumā būtu jānorāda attiecīgie Savienības vai dalībvalsts tiesību akti, saskaņā ar kuriem apstrāde ir veikta.
Ja leģitīmās intereses (6. panta 1. punkta f) apakšpunkts) ir apstrādes juridiskais pamats, datu pārziņa vai trešās personas leģitīmās intereses	13. panta 1. punkta d) apakšpunkts	14. panta 2. punkta b) apakšpunkts	Konkrētā attiecīgā interese ir jāidentificē datu subjekta labā. Kā paraugpraksi pārzinis var arī sniegt datu subjektam <i>samērīguma pārbaudes</i> informāciju, kura jāveic, lai varētu atsaukties uz 6. panta 1. punkta f) apakšpunktu kā likumīgu apstrādes pamatu, pirms tiek uzsākta jebkāda datu subjekta personas datu vākšana. Lai izvairītos no informācijas pārslodzes, to var iekļaut vairāku līmeņu paziņojumā par personas datu aizsardzību (skatīt 35. punktu). Jebkurā gadījumā DG29 viedoklis ir tāds, ka datu subjektam sniegtajā informācijā būtu skaidri jānorāda, ka viņš pēc pieprasījuma var saņemt informāciju par samērīguma pārbaudi. Tas ir būtiski, lai nodrošinātu efektīvu pārredzamību, ja datu subjektiem rodas šaubas par to, vai samērīguma pārbaude ir tikusi veikta godprātīgi vai arī viņi vēlas iesniegt sūdzību uzraudzības iestādei.
Skartās personas datu kategorijas	Nav nepieciešams	14. panta 1. punkta d) apakšpunkts	Šī informācija ir nepieciešama 14. panta scenārijā, jo personas dati nav iegūti no datu subjekta, un tādēļ trūkst izpratnes par to, kādas personas datu kategorijas ir

			ieguvis datu pārzinis.
Personas datu saņēmēji ⁶¹ (vai datu saņēmēju kategorijas)	13. panta 1. punkta e) apakšpunkts	14. panta 1. punkta e) apakšpunkts	Termins "saņēmējs" 4. panta 9. punktā ir definēts kā "fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kurai izpauž personas datus — neatkarīgi no tā, vai tā ir trešā persona vai nav " (izcēlums pievienots). Tādējādi saņēmējam nav jābūt trešai personai. Tādēļ uz citiem datu pārziņiem, kopīgiem pārziņiem un apstrādātājiem, kuriem datus nodod vai izpauž, attiecas termins "saņēmējs", un informācija par šādiem saņēmējiem būtu jānodrošina papildus informācijai par trešo personu adresātiem. Jāsniedz faktiskie (minētie) personas datu saņēmēji vai saņēmēju kategorijas. Saskaņā ar godprātības principu, datu pārziņiem ir jāsniedz informācija par saņēmējiem, kas datu subjektiem ir visnozīmīgākie. Praksē tie parasti būs minētie saņēmēji, lai datu subjekti precīzi zinātu, kā rīcībā ir viņu personas dati. Ja datu pārziņi izvēlas norādīt saņēmēju kategorijas, informācijai vajadzētu būt pēc iespējas precīzākai, norādot saņēmēja veidu (t. i., atsaucoties uz tā veiktajām darbībām), nozari, sektoru un apakšsektoru, kā arī saņēmēju atrašanās vietu.
Informācija par nosūtīšanu uz trešām valstīm, šādas nosūtīšanas pastāvēšanas	13. panta 1. punkta f) apakšpunkts	14. panta 1. punkta f) apakšpunkts	Būtu jāprecizē attiecīgais VDAR pants, saskaņā ar kuru nosūtīšana ir atļauta, un

⁶¹ Kā definēts VDAR 4. panta 9. punktā un minēts 31. apsvērumā.

<p>fakts un informācija par attiecīgajiem aizsardzības pasākumiem⁶² (tostarp par Komisijas lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību esību vai neesību⁶³) un iespējām to kopiju iegūšanai vai vietu, kur tie ir pieejami.</p>			<p>atbilstošais mehānisms (piem., lēmums par aizsardzības līmeņa pietiekamību saskaņā ar 45. pantu / saistoši uzņēmuma noteikumi saskaņā ar 47. pantu / standarta datu aizsardzības klauzulas saskaņā ar 46. panta 2. punktu / atkāpes un garantijas saskaņā ar 49. pantu, utt.). Būtu jānodrošina arī informācija par to, kur un kā var piekļūt vai iegūt attiecīgo dokumentu, piem., sniedzot saiti uz izmantoto mehānismu. Saskaņā ar godprātības principu informācijai par nosūtīšanu uz trešām valstīm vajadzētu būt pēc iespējas jēgpilnai datu subjektiem; tas parasti nozīmēs trešo valstu nosaukšanu.</p>
<p>Glabāšanas periods (vai, ja nav iespējams, kritēriji šāda perioda noteikšanai)</p>	<p>13. panta 2. punkta a) apakšpunkts</p>	<p>14. panta 2. punkta a) apakšpunkts</p>	<p>Tas ir saistīts ar datu minimizācijas prasību 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā un glabāšanas ierobežojuma prasību 5. panta 1. punkta e) punktā. Glabāšanas laiku (vai tā noteikšanas kritērijus) var diktēt tādi faktori kā likumā noteiktās prasības vai nozares pamatnostādnes, taču tas būtu jādefinē tā, lai datu subjekts, pamatojoties uz savu situāciju, varētu novērtēt, kāds glabāšana periods tiks piemērots konkrētiem datiem/nolūkiem. Vispārīgs datu pārziņa paziņojums, ka personas dati tiks uzglabāti tik</p>

⁶² Kā noteikts 46. panta 2. un 3. punktā.

⁶³ Saskaņā ar 45. pantu.

			ilgi, cik tas ir nepieciešams apstrādes leģitīmiem nolūkiem, nav pietiekams. Attiecīgā gadījumā dažādām personas datu kategorijām un/vai dažādiem apstrādes nolūkiem, tostarp attiecīgā gadījumā arhivēšanas periodiem, būtu jānosaka dažādi glabāšanas laiki.
Datu subjekta tiesības uz: <ul style="list-style-type: none"> • piekļuvi; • labošanu; • dzēšanu; • apstrādes ierobežošanu; • iebildumiem pret apstrādi; un • pārnesamību. 	13. panta 2. punkta b) apakšpunkts	14. panta 2. punkta c) apakšpunkts	Šai informācijai vajadzētu būt konkrēti attiecināmai uz apstrādes scenāriju, un tajā jāietver kopsavilkums par to, kādas ir datu subjekta tiesības un kādus pasākumus viņš var veikt šo tiesību īstenošanai, kā arī jebkādi tiesību ierobežojumi (skatīt iepriekš 68. punktu). Jo īpaši jāvērs datu subjekta uzmanība uz tiesībām iebilst pret apstrādi vēlākais tad, kad notiek pirmā saziņa ar datu subjektu, un šīs tiesības ir jānorāda skaidri un atsevišķi no jebkuras citas informācijas ⁶⁴ . Attiecībā uz tiesībām uz pārnesamību skatīt DG29 Pamatnostādnes par tiesībām uz datu pārnesamību ⁶⁵ .
Ja apstrāde notiek, pamatojoties uz piekrišanu (vai skaidri izteiktu piekrišanu), tiesības jebkurā laikā atsaukt piekrišanu	13. panta 2. punkta c) apakšpunkts	14. panta 2. punkta d) apakšpunkts	Šajā informācijā būtu jānorāda, kā piekrišanu var atsaukt, ņemot vērā to, ka datu subjekta piekrišanas atsaukšanai ir jābūt tikpat vienkāršai kā tās sniegšanai ⁶⁶ .
Tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādei	13. panta 2. punkta d) apakšpunkts	14. panta 2. punkta e) apakšpunkts	Šajā informācijā būtu jānorāda, ka saskaņā ar 77. pantu datu subjektam ir tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādei,

⁶⁴ Regulas 21. panta 4. punkts un 70. apsvērums (kas piemērojams tiešā mārketinga gadījumā).

⁶⁵ Pamatnostādnes par tiesībām uz datu pārnesamību, WP 242 rev.01, pēdējo reizi pārskatītas un pieņemtas 2017. gada 5. aprīlī.

⁶⁶ Regulas 7. panta 3. punkts.

			jo īpaši tajā dalībvalstī, kurā ir viņa pastāvīgā dzīvesvieta, darbavieta vai iespējamā VDAR pārkāpuma izdarīšanas vieta.
Vai pastāv likumā vai līgumā noteikta prasība sniegt informāciju, vai ir nepieciešams noslēgt līgumu, vai ir pienākums sniegt informāciju, un iespējamās šīs prasības neievērošanas sekas.	13. panta 2. punkta e) apakšpunkts	Nav nepieciešams	Piemēram, nodarbinātības kontekstā tā var būt līgumiska prasība sniegt noteiktu informāciju pašreizējam vai potenciālajam darba devējam. Tiessaistes veidlapās būtu skaidri jānorāda, kuri lauki ir "obligāti", kuri nav, un kādas būs sekas, neizpildot obligātos laukus.
No kāda avota personas dati ir iegūti, un – attiecīgā gadījumā – informācija par to, vai dati iegūti no publiski pieejama avota	Nav nepieciešams	14. panta 2. punkta f) apakšpunkts	Būtu jānorāda konkrētais datu avots, izņemot gadījumus, kad tas nav iespējams, — skatīt papildu norādījumus 60. punktā. Ja konkrētais avots nav nosaukts, tad sniegtajā informācijā būtu jāietver: avotu raksturs (t. i., publiski/privāti avoti) un organizācijas/nozares/sektoara veidi.
Automatizētas lēmumu pieņemšanas, tostarp profilēšanas, pastāvēšana un attiecīgā gadījumā jēgpilna informācija par tajā pielietoto loģiku un šādas apstrādes nozīmīgumu un paredzamajām sekām attiecībā uz datu subjektu	13. panta 2. punkta f) apakšpunkts	14. panta 2. punkta g) apakšpunkts	Skatīt DG29 Pamatnostādnes attiecībā uz automatizētu individuālu lēmumu pieņemšanu un profilēšanu ⁶⁷ .

⁶⁷ Pamatnostādnes par automatizētu individuālu lēmumu pieņemšanu un profilēšanu Regulas 2016/679 izpratnē, WP 251.